"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 263 — 1929 Federated Pressin jäsen Torstaina, marrask. 7 p:nä — Thu., Nov. 7 Member The Federated Press XIII Vuosik. — Vol. XIII

Neuvostoliitto saanut suuren diplomaattisen voiton

DIPLOMAATTISET SUHTEET PALAUTETAAN ENGLANNIN JA NEUVOSTOLIITON VÄLILLÄ

Englannin parlamentti vahvistanut hallituksen päätöksen suhteiden palauttamisesta

NEUVOTTELUT ALOITETAAN UUDEN KAUPPASOPIMUKSEN AIKAANSAAMISEKSI

Liberaalit yhtyivät työväenpuolueeseen konservatiiveja vastaan

LONTOO, marrask. 6. — Täydet diplomaattiset suhteet tullaan palauttamaan Neuvostoliiton ja Englannin välillä. Asia ratkaistiin parlamentissa myöhään eilen illalla, jolloin käydyn väittelyn jälkeen hyväksyttiin hallituksen aikaansaama, suhteiden palauttamista koskeva sopimus 324 äänellä 199 ääntä vastaan. Täten tuli hylätyksi konservatiivien ehdotus, jossa tuomittiin suhteiden alkamista, kunnes asetetut ennakkoehdot oli toteutettu, jotka ehdot koskivat "Neuvostopropagandan harjoittamista."

Konservatiivien tappion sanelivat liberaalit, joiden ryhmä parlamentissa ylläpitää voimasuhteiden tasapainoa.

Hendersonia syytetty Neuvostoliitolle "antautumisesta"

Konservatiivien johtaja Baldwin syytti ulkoministeri Hendersonia siitä, että hän oli antautunut Neuvostoliiton edustajalle suhteiden palauttamisesta käydyissä neuvotteluissa. Henderson vastasi väittämällä, ettei vaan molemmat maat ovat luvanneet, että heti lähettiläiden vaihdoksen jälkeen sitoutuvat olemaan harjoittamatta propagandaa toisen maassa.

Tämä selitys tyydytti liberaaleja, jonka ryhmän poliittinen johtaja Lloyd George selitti, että edellisen konservatiivisen hallituksen toimeenpanema suhteiden katkaiseminen sen jälkeen, kun hallituksen toimesta oli tehty hyökkäys Neuvostoliiton "Argosin" kauppaviraston Lontoossa, oli "äärimäisen tyhmä teko".

Useita konservatiiveja äänestänyt hallituksen puolesta

Mielenkiintoinen seikka äänestyksessä oli se, etteivät ainoastaan liberaalit, jotka pyrkivät pönkittämään heikkoja voimiaan jokaisella tarjoutuvalla poliittisella tilanteella, äänestäneet suhteiden palauttamisen puolesta, vaan useita konservatiiveja äänesti myöskin hallituksen puolesta.

Tämä todistaa, että konservatiivien vastarinta oli etupäässä manööveria. Todellisuudessa on Englannin porvaristo ollut pakoitettu palauttamaan suhteet Neuvostoliiton kanssa siitäkin syystä, että kauppasuhteiden katkaisemisen jälkeen on Englannin kauppaliike kärsinyt suuria kolhauksia ulkomaankaupassa. Englanti on menettänyt markkinoita toistensa jälkeen, ja yritykset ratsionaalisoida Englannin teollisuus sekä pysäyttää sen pyrkimystä on vain johtanut työttömyyden suunnattomaan lisäykseen.

Dominioissa oltu myötätuntoisia

Henderson edelleen ilmoitti, että ainoakaan dominio ei ole ilmaissut vastustavansa hallituksen politiikkaa suhteiden palauttamiseen nähden. Sensijaan on dominioiden hallitukset lausuneet toivomuksia, että propagandaa koskevat ehdot ulotettaisiin myöskin dominioihin.

Suhteet Neuvostoliiton välillä katkesivat v. 1927 ja samalla katkesi Neuvostoliiton ja Englannin välinen kauppasopimus. Baldwinin hallituksen toimeenpanemat törkeät hyökkäykset Neuvostoliiton kauppavaltuuskuntaan, syytökset propagandasta ja Sinovjev-kirjeitä, joita oli käytetty vaalitaistelussa konservatiivien valtaan johtamiseksi. Baldwinin politiikka tähtäsi yhtenäisen imperialistisen blokin aikaansaamiseksi Neuvostoliittoa vastaan sekä teki kaikkensa saadakseen toiset valtat seuraamaan esimerkkiä, siinä onnistumatta.

Suhteiden palauttaminen on merkinnyt Neuvostoliiton voittoa.

Kauppasopimuksen aikaansaamisesta tullaan neuvottelemaan

Ulkoasiain alivaltiosihteeri Hugh Dalton ilmoitti, että hallitus suunnittelee ryhtyä neuvottelemaan uuden kauppasopimuksen aikaansaamiseksi joka sopimus tulisi käsittämään v. 1924 sopimuksen sisältämät asiat sekä sellaisia asioita, jotka tämän jälkeen ovat käyneet tarpeellisiksi siihen sisällyttää.

Neuvostohallituksen kanssa on sovittu menettelytavasta ratkaisematta olevia kysymyksiä koskevia vastaisia neuvotteluja varten.

Edellämainitun johdosta voidaan sanoa, että vaikka diplomaattiset suhteet palautetaankin Englannin ja Neuvostoliiton välillä, ei sen tarvitse merkitä sitä, että Englannin imperialistit tulevat millään tavalla muuttamaan hyökkäävää luonnettaan.

Uskonlahkolaisia Neuvostoliitosta pyrkii Canadaan

— Pääsevät Canadaan, jos heidän heimolaisensa lupautuvat huolehtimaan heistä talven yli

OTTAWA, marrask. 6. — Siirtolaisvirasto on antanut lausunnon niiden 7,000:n mennoniittien uskonlahkoon kuuluvan talonpojan Canadaan siirtymisen suhteen, joiden kerrotaan pyrkivän pois Neuvostoliitosta ja joista sanotaan jo 53 perhettä käsittäen 323 henkilöä saapuneen eilen Kieliin, matkalla New Yorkiin. Siirtolaisvirasto ilmoitti, että siltä ei ole pyydetty rahallisesti avustamaan näitä siirtolaisia. Heidän Canadaan pääsynsä sanotaan riippuvan siitä, jos Canadassa asuvat mennoniittien lahkolaiset suostuvat avustamaan näitä siirtolaisia, huolehtimalla heidän talven yli viemisestä, jonka jälkeen he mahdollisesti voisivat löytää Canadassa jotain työtä. Siirtolaisvirasto selostaa, että jollei saada varmoja takeita heidän huolistaan, niin heitä ei tulla laskemaan Canadaan.

Lahkokuntaan kuuluvia useissa eri maissa

Mennoniittien uskonlahko ei perustu protestanttiseen tai katolilaiseen uskontoon, vaan on sen kannattajia kummankin perususkonnon keskuudessa. Tietosanakirja Britannican mukaan on näitä uskonlahkolaisia ollut 1903 otetun tilaston mukaan kaikkiaan maailmassa 250,000. Näitä oli Yhdysvalloissa 80,000, Venäjällä 70,000, Hollannissa 60,000, Canadassa 15,000, Saksassa 18,000, Sveitsissä 1,500 ja Ranskassa 800, sekä joku määrä Puolassa ja Galitsiassa. Nämä uskonlahkolaiset nähtävästi poistuvat Neuvostoliitosta uskonnollisten pyrkimystensä vuoksi, mutta ei Canadakaan ole uskonnollisten pyrkimysten luvattu maa, sillä duhoborit ovat täällä kohdanneet vakavia vastuksia uskonnollisille pyrkimyksilleen. Uskonnollisten pyrkimystensä täytyy nöyrästi alistua valtiolaitoksen komentoon.

Sotaonni kääntynyt Kiinassa

Kansallisten väitetään olevan nyt voitolla

SHANGHAI, marrask. 6. — Honanin rintamalta saapuneiden tietojen mukaan, olisivat Kuominchunin kapinalliset nyt joutuneet tappiolle ja pakenevat länteenpäin, jättäen sotatarpeita ja 20,000 vankia. Hallituksen joukkoja johtaa presidentti Chiang Kai-Shek. Honanissa on sattunut useita taisteluita.

Mennoniittien kansanvaellus Neuvostoliitosta

7,000:lle annettu Moskovassa ulkomaanpassit

Aikovat siirtyä Canadaan

LUKEUTUVAT AHDASMIELISEEN USKONLAHKOON

MOSKOVA, marrask. 6. — Neuvostohallitus on antanut Siperian ja Volgan alueelta oleville, Moskovaan saapuneelle 7,000:lle mennoniitti-talonpojalle ulkomaanpassit, mutta samalla se on määrännyt, että jokaisen ennen maasta lähtöä on suoritettava kaikki veronsa sekä talletettava omaisuutensa Neuvostoliiton pankkiin, koska hallituksen päätöksen mukaan ruplien maasta vienti on kielletty.

Mainitut mennoniitit lukeutuvat Saksasta Venäjälle siirtyneeseen ahdasmieliseen uskonlahkoon, joka on tyytymätön Neuvostovallan agraaripolitiikkaan. Ollen suureksi osaksi varakkaita talonpoikia, ovat he saboteeranneet hallituksen viljankeräyssuunnitelmia y.m. toimenpiteitä vastaan.

Nämä mennoniitit aikovat siirtyä Canadaan Lännen maanviljelysalueille. Tuhatviisisataa perhettä odottaa kuljetusta Leningradissa ja 53 perhettä, käsittäen 323 henkilöä on saapunut Kieliin "Felix Djershinski"-nimisellä Neuvostoliiton laivalla, ollen matkalla New Yorkiin.

Canadaan tultuaan tulevat nämä omia etujaan tavoittelevat talonpojat huomaamaan, ettei kapitalistinen hallitus ja porvarillinen järjestelmä takaa heille sitä turvaa ja tukea kuin Neuvostohallitus on tehnyt.

Gastonia-mielenosoitus Lontoossa

Työläisiä sakoitettu mielenosoituksen osallistumisesta

LONTOO, marrask. 6. — Kolme miestä, jotka vangittiin kommunistien toimeenpaneman mielenosoituksen yhteydessä, joka järjestettiin vastalauseeksi Gastonian lakon johtajien tuomitsemista vastaan, tuomittiin eilen Westminsterin poliisioikeudessa sakkoihin.

Lewis Geppert, 26-vuotias, tuomittiin 40 shillingin (n. $10) sakkoon, vastaten 16:sta päivän vankeutta. Jack Jeckie, 40-vuot., sai sakkoa 8 puntaa eli n. $40 sen johdosta, että oli potkaissut vatsaan erästä poliisia, joka oli hyökännyt häntä vastaan.

Kuten muistetaan, olivat mielenosoittajat pyrkineet Yhdysvaltain lähetystölle, esittämään vaatimuksensa Gastonian vankien vapauttamisesta. "Työväen" hallituksen komennettavana oleva poliisi esti väkijoukon menemästä lähetystölle.

Nuottausvero kalastajille

HALIFAX, marrask. — Atlannin-rannikon pienkalastajat ovat lämpimästi tervehtineet kalastus- ja merenkulkuministerin ilmotusta että höyrynuottaus tullaan asettamaan erikoisen verotuksen alaiseksi. Mutta suurkalastajat ja kalastusta harjottavat yhtiöt, jotka harjottavat koneellista kalastusta, ovat nostaneet melun väittäen, että Atlannin rannikon kalastus tulee siitä suuresti kärsimään. Erittäinkin Halifaxissa sijaitseva National Fishing-yhtiö väittää, ettei yhtiö ole koskaan ansainnut niin paljon, että se kykenisi maksamaan nyt asetetun veron. Verosäädös edellyttää että ulkopuolella Canadan rakennettujen nuottausalusten on maksettava 1 senttiä veroa, jokaisesta maalletuodusta kalapaunasta ja canadalaisten alusten kaksi kolmatta osaa senttiä paunalta.

National kalastusyhtiö väittää, että vero merkitsee sille $350,000—$400,000 vuotuista menoa, eikä se ole saanut tähän mennessä kuin $200,000 vuotuisia voittoja, joten se joutuisi korvaamaan tappiota tämän verotuksen vuoksi, sillä kuluttajat saavat olla varmoja kalan hinnan nousemisesta. Kaikki verotukset tulevat epäsuorasti työläisten suoritettaviksi.

Työttömien armeija kasvaa Kiinassa

YLITTÄÄ NYKYÄÄN MILJOONAN

LONTOO, marrask. 6. — Työministeri ilmoitti eilen, että lokak. 28 p:nä kohosi tilastoihin merkittyjen työttömien luku 1,234,400:aan eli 19,906:een enemmän, kuin edellisellä viikolla, mutta 140,341 vähemmän kuin vastaavana aikana edellisenä vuonna. Kaikesta päättäen on työttömyys nykyään kuitenkin suurempi, kuin viime vuonna, sillä luetteloihin sisältyvät ainoastaan ne työttömät, jotka saavat valtion työttömyysapurahaa, joka maksetaan ainoastaan vissiksi ajaksi.

Luokkatuomioita jaettu Suomessa

TURUN HOVIOIKEUS TAASEN KUNNOSTAUTUNUT

Linnaa kymmenille työläisille

JOUTUIVAT OHRANAN NUOTANVEDON UHRIKSI

TUKHOLMA, Ruotsi. — Täkäläiset työväenlehdet kertovat Turun hovioikeuden lokakuun lopulla langettamista luokkatuomioista, kahtakymmentä syytettyä työläistä vastaan, joista useimmat ovat nuoria poikia ja tyttöjä. Heitä on syytetty valko-Suomen ohranan tavanmukaisen syytöksen perusteella "valtiopetoksen valmistelusta," vaikka heillä ei ole ollut kontollaan mitään rikoksia, paitsi tavallisiin nuorisojärjestöihin, sekä työväen ammatillisiin ja poliittisiin paikallisjärjestöihin kuuluminen. Porvaristo luulee vankilan avulla estävänsä vasemmistolaisen työväenliikkeen kasvamisen.

Turun hovioikeus, joka on kuuluisa raskaiden tuomioiden mätkimisestä työläisille, on julistanut seuraavat tuomiot:

Matti Dahl, Helsingistä, 3 vuotta ja 6 kuukautta kuritushuonetta; Eino Hellfors, peltiseppä, Tampere; Abel Nikamaa, puuseppä, Kotka; ja Toivo Kanniainen, nahkatyöläinen, Oulu, jokainen 2 vuodeksi kuritushuoneeseen; Anna Pelkonen, Kuopio; Abel Lang, Vaasa; Aarne Siltanen, Vaasa, ja Anna Suonio, Hyvinkää, jokainen yhdeksi vuodeksi ja 6 kk. vankilaan; Aino Kallio, Viipuri, ja työmies Laakso, Turku, kumpikin 1 vuodeksi 3 kk. vankilaan; työmiehet Lindholm, Turusta, Aberg, Högfors, Lauri Laine, Högfors, Kaarle Rajanen, Oulu, Paavo Lehto, Högfors, sekä nuoret toverittaret Kaino Suonio, Hyvinkää ja Sylvi Lahtinen, Högfors, 1 vuosi ja 2 kk. vankilaa, sekä Artturi Seppänen, ulu, 1 v. 5 kk. kuritushuoneeseen.

Samalla on kaikki tuomittu menettämään kansalaisluottamuksensa 4—6 vuoden ajaksi, jälkeen vankeusrangaistuksen.

Kuitenkin on Lindhom, Laiho, Kaino Suonio, Laine, Lehto ja Sylvi Lahtinen oikeutetut olemaan "ehdonalaisessa vapaudessa" viiden vuoden ajan. Tämä edellyttää että heidät voidaan vangita koska tahansa viiden vuoden ajalla, ja passittaa vankilaan kärsimään heille määrätty vankilatuomio.

Ford uudistaa automallia

Yli 30,000 työläistä työttömiksi — Ford pääomien puutteessa

DETROIT, Mich., marrask. 4. — Kuten aikaisemmin kerrottu, on täkäläisiltä Fordin laitoksilta viime viikkojen aikana vähennetty yli 30,000 työläistä. Nyt ilmoitetaan, että vähennys johtuu siitä, kun Ford aikoo ensi vuoden alussa asettaa markkinoille uuden automallin, jonka yksityiskohdat pidetään toistaiseksi salassa. Koneiston vaihdos tehtaissa on jo alkanut. — Tästä johtuu nykyisten Ford-autojen hintojen alentaminen.

Finanssipiireissä kiertävät huhut, että ensi vuoden aikana Henry Ford aikoo asettaa markkinoilla myytäväksi suuremman määrän osakkeitaan, kuten hän on tehnyt Europan maissakin, siten hankkiakseen lisää pääomia.

Yleiscanadalaisen työväenliiton konventsionista

SIIRTOLAISUUSTILANTEEN TUTKIMISTA EHDOTETAAN

Osuustoiminta pelastusenkelinä

LAINLAADINNALLISIA REFORMEJA VAADITAAN

WINNIPEG, marrask. 6. — Eilen iltapäivällä hyväksyttiin täällä koollaolevassa All-Canadian Labor Congressin koventsionissa useita päätöslauselmia, jotka eivät kuitenkaan ole suuresta merkityksestä työläisille, koska niissä käsitellään asiat perin kesyssä ja peitetyssä muodossa. Siirtolaisuuden rajottamista koskevassa kysymyksessä hyväksyttiin toimeenpanevan komitean ehdottama päätöslauselma jossa vaaditaan tieteellisen tutkimuksen suorittamista Canadan siirtolaisuustilanteesta. Tutkimuksen suorittava komitea ehdotetaan kokoonpantavaksi hallituksen, teollisuuden ja työläisten edustajista. Tällaisen komitean lausunnon sanottiin voivan luoda pohjan siirtolaisuuden valvonnalle hallituksen taholta. Konventsioni kieltääntyi hyväksymästä avustettua siirtolaisuutta muussa muodossa, kuin uudisasutusta varten, tai jos siirtolaisille voidaan hankkia sekalaisia töitä perustamalla osuustoiminnallisia asutuksia.

Konventsioni hyväksynyt Lansburyn suunnitelman

Konventsioni tuomitsi kaikki sellaiset yksilölliset siirtolaisuuden kiihottamiset, joita harjoittavat liikenneyhtiöt, pelastusarmeija y.m. ja vaatii hallituksen ryhtymään toimenpiteisiin niiden lopettamiseksi. Toimeenpanevan komitean ehdotus Lansburyn suunnitelmasta tuli hyväksytyksi. Lansburyn suunnitelma, jonka on laatinut brittiläisen "työväen" hallituksen työkomissioneri Geo. Lansbury sisältää osuustoiminnallisten siirtolain perustamisen. Suunnitelman mukaan tulisi pidättää miljoonia eekkereitä asumatonta maata maanviljelys- ja teollisuustarkoituksiin ja käyttää Britannian ja Canadan hallituksen luottoa näiden alueiden kehittämiseksi, joten niihin voitaisiin siirtää työttömiä työläisiä. — Tällaisten suunnitelmain hyväksyminen alkaa jo olla huippukohta työttömyyskysymykser järjettömässä ratkaisussa; se vain toteaa sen tökerön taloustieteellisen pohjan, jolla keltaiset työväen johtajat työskentelevät. Kapitalistisen yhteiskunnan ristiriitaisuuksia ja työttömyyttä ei poista tuotannon laajentaminen, koska liikatuotanto pysyy suhteessa tuotannon laajenemiseen ja lisääntyy tuotannon tehostamisen kautta. Tällaiset suunnitelmat kuitenkin ovat vissi merkki kapitalismin rappeutumisesta johtuvasta pyrkimyksestä valtiokapitalismia kohti joka viimekädessä pyrkii tehostamaan työläisten ryöstöä finanssikapitalistien hyväksi.

Työläisten "laillisia oikeuksia" asetuttu puoltamaan

Hyväksyttiin lähetettäväksi vastalause Ontarion maakuntahallituksen asianomaisille virkailijoille, Torontossa vallitsevia kommunistivainoja vastaan, jossa tuomitaan Toronton poliisin menettely hajottaessaan yleisiä kokouksia. Konventsioni myöskin vaatii lainlaadintaa, joka takaa oikeuden rauhalliseen lakkovartiointiin.

Myöskin hyväksyi konventsioni päätöslauselmia, jotka tullaan lähettämään liittohallitukselle. Näiden joukossa on vaatimuksia maakunnallisista oikeuksista luonnonlähteisiin, äitiys-, vanhuuden- ja työttömyysvakuutukset. Päätöslauselma, jossa tuomittiin Kansainliitto ja kansainvälinen työtoimisto sai perin vähän huomiota osakseen ja tuli kumottua. Kaikki konventsionin edesottamiset näyttävät saavan perin porvarillisen luonteen, joka toteaa keltaisen "teollisuusunionismin" hukkumista porvarilliseen lokaan.

Woodlands, marrask. 5. — Eräs 45 mailia luoteeseen Winnipegistä asunut maanviljelijä löydettiin hirttäytyneenä asuntonsa kurkihirteen ja pää kuulan lävistämänä, joten kuoleman syyn tutkijalautakunnan oli mahdoton ratkaista oliko kuolema seurannut ampumisesta vai hirttämisestä. Pakkilaatikko, jonka päältä hän nähtävästi oli noussut silmukkaan, oli potkaistu kaukaiseen nurkkaan huoneessa.

Tuhannet työläiset kokoontuvat suuriin vastalausekokouksiin Yhdysvaltain kaupungeissa

12,000 työläistä viettänyt vallankumouksen vuosipäivää New Yorkissa

Poliisiterrori tuomittu Chicagossa—Vangitsemisia Pennsylvaniassa

NEW YORK, marrask. 5. — Yli 12,000 new-yorkilaista työläistä kokoontui Madison Square Gardeniin sunnuntaina viettämään bolshevistisen vallankumouksen vuosipäivää sekä antamaan kannatuksensa kaupungin vaaleissa asetetuille kommunistisille ehdokkaille. Tätä kokousta pidetään vastauksena työnantajaluokan ja virkavallan terrorille.

Puhujien joukossa oli K. Y. Hendricks, joka on ensimäinen niistä Gastonian tuomituista lakon johtajista, mikä on päässyt takausta vastaan vapaalle jalalle, kunnes ylioikeus käsittelee kansainvälisen työväenpuolustusliiton lakimiesten valitukset tuomioita vastaan. Tov. Hendricksin niskoilla on kutomoherrain oikeuden Charlottessa langettama 7 vuoden tuomio.

Weinstone paljastanut MacDonaldin suunnattomat valheet

Kommunistien ehdokas New Yorkin majurin virkaan, toveri Weinstone, osoitti, että N.liiton työläiset eivät ainoastaan ole näyttäytyneet kykenevänsä valloittamaan valtiokoneiston vaan myöskin parantamaan ja rakentamaan omat teollisuutensa. Hän edelleen lausui, että Englannin hallituksen pääpomon MacDonaldin väitteet, "ettei sota ole ajateltavissa", ovat suunnattomia valheita.

Kapitalismi yrittää pelastua varaikosta sodalla

Bedacht viittasi siihen, että "kapitalismi tänään, kuten v. 1914, on vararikon edessä, ja tulee yrittämään ratkaista se sodalla". Hän painosti Neuvostoliiton puolustamista.

Neekerityöläinen Otto Hall osoitti bolshevistisen vallankumouksen olevan maailman sorrettujen rotujen ja erikoisesti neekerien tienviittana.

Kokouksessa hyväksyttiin päätöslauseita joissa vaaditaan Gastonian ja muiden luokkavankien vapauttamista.

A.F.L:n herrain poliisi vanginnut merimiehen

San Franciscossa on satamakomissionin poliisi vanginnut merimies M. Murphyn, hänen jakaessa lentolehtisiä, jossa kutsutaan rantatyöläisiä ja merimiehiä Tyynenmeren rannikon merimiesten konferenssiin, jossa aijotaan luoda pohja uudelle merimiesunioille A.F.L:n herrain käsissä olevaa kansainvälistä merimiesuniota vastaan.

Kun satamakomissionin puheenjohtaja on edellämainitun A.F.L:n union pomo Sharrenberg, voidaan vangitseminen laskea suoraan A.F.L:n tiliin.

Suuri joukkokokous Chicagossa

Sunnuntaina pidettiin Chicagossa Peoples Auditorium-haalissa suuri työläisten kokous, jossa työläiset uhmasivat chicagolaista poliisiterroria, tuomitsemalla viimeaikaiset vangitsemiset sekä nostetut kapina- ja ryöväritjutut, joiden tarkoituksena on tuhota vasemmistolaiset työväen järjestöt.

Kommunistisia ehdokkaita vangittu Pennsylvaniassa

Arnoldissa, Pennsylvaniassa, joka on Mellonin trustin kontrolloima kaupunki, on poliisi vanginnut useita kommunistisia kunnallisvaaliehdokkaita. Samalla hajoitettiin kommunistien vaalikokous.

5,000 kokouksessa New Bedfordissa

New Bedfordissa, Mass., missä kymmenet tuhannet kutomotyöläiset kävivät sitkeän lakkotaistelun kutomoparooneja vastaan, on pidetty suuri joukkokokous, jossa on vaadittu Gastonian uhrien vapauttamista. Mielenosoituksessa kannettiin sellaisia tunnuksia, kuin: "Alas porhojen hallitus!"; "Vaadimme Bealin ja kuuden muun vapauttamista!"; "Taistelkaa työn kiristystä vastaan, korkeampien palkkojen ja lyhyemmän työpäivän puolesta!" jne.

Suomen valkohallitus rustaa sotalaivoja

Laivaston rakentaminen kuuluu reunavaltojen imperialistiseen politiikkaan

KÖPENHAMINA, marrask. 6. — Mikäli tänne on tiedotettu, on Suomen hallitus aloittanut laivaston rakentamisen. Kahden 4,000 tonnin risteilijän neljän vedenalaisen ja neljän torpedohävittäjän rakennustyöt on pantu alulle. Kaksi torpedoveneistä rakennetaan Englannissa.

Jo useamman vuoden aikana on Suomen valkohallitus suunnitellut laivaston rakentamista. Näissä hankkeissa on se saanut tukea suomalaisilta sos.demeiltä. Jo noskelaisen Tannerin hallitus pani alulle muutaman sota-aluksen rakentamisen.

Piskuinen suomalainen valkovalti ei laivastollaan tietenkään pysty suojelemaan itsenäisyyttään sen paremmin, kuin ilman laivastoa, joten seurauksena on oleva ainoastaan työtä tekevien väestökerrosten verotaakan entistä huikeampi lisääntyminen laivastomenojen kasvamisen vuoksi. Valko-Suomen laivasto onkin vain nappula suurempien imperialistivaltojen käsissä, niiden pyrkiessä muodostamaan n.k. reunavaltioista rintamaa Neuvostoliittoa vastaan.

Kaksi ilmailijaa saanut surmansa koelennossa

Koneen uskotaan joutuneen epämukavaan laskuasentoon liian lähellä maata

MONTREAL, marrask. 5. — Kaksi ilmailijaa, Paul Garton Stanley, Torontosta ja John McLaughlan Montrealista, saivat surmansa kello 4 eilen iltapäivällä, kun he olivat suorittamassa koelentoa Vickers-tehtaan Canadan hallitukselle valmistamalla Vedette-nimisellä vesitasolentokoneella. McLaughlan oli koetarkastaja ja Stanley lentokoneen ohjaaja. He olivat tehneet koelentoja aikaisemmin päivällä, mutta ilmastosuhteet eivät olleet suotuisat, joten he jättivät perinpohjaisemman kokeen iltapäivään. Vickers-tehtaan virkailijain lausunnon mukaan on lentokoneella tehty kokeita jo aikaisemmin ja oli se osottautunut olevan kaikin puolin käyttökuntoinen. Lentokoneen uskotaan joutuneen epäsuotuisaan asentoon laskeutuessa, eikä ohjaaja ehtinyt sitä alhaisen lentotason vuoksi korjaamaan, joten kone putosi keula edellä maahan.

Parlamentti ei pääse istumaan Puolassa

Istunnot lykätty kuukaudella presidentin määräyksestä

WARSOVA, Puola, mararsk. 6. — Puolan Sejmin istuntojen alkamista on lykätty 30 päivällä presidentin päiväkäskyllä. Sejmi eli parlamentti kokoontui eilen, jolloin luettiin lykkäysmääräys.

Parlamentin istuntoenj jarruttaminen johtuu Pilsudskin diktatuurikoplasta, joka määrää hallituksessa. Parlamentin oppositsionissa olevat ryhmät olisivat äänestäneet epäluottamuslauseetta hallitukselle. Sen vuoksi hallitus jarruttaa istuntojen alkamista.

Kun parlamentin piti kokoontua viime torstaina, esti Pilsudski sen saapumalla istuntosaliin sadan upseerin keralla.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TOIMITTAJAT:
S. C. NEIL A. VAARA, B. A. TENHUNEN, M. PARKER (Pohjansalo), A. PÄIVIÖ.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjeenvaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c [illegible]. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoerollmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Haluttavatiedot ja osoiteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos että milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan [illegible] nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2287W.

Canadan työläisten suurin teollisuusliitto— imperialismin ja sosiali-fascismin tukija

Canadan rautatietyöläisten veljesliiton kuukausijulkaisun, *Canadian Railway Employees' Monthlyn*, viime kuun numerossa on laajahko selostus tuon järjestön 21:stä vuosikonventsionista, mikä pidettiin Monctonissa, N. B., viime syyskuulla. Tässä Canadan suurimman kansallisen teollisuusliiton konventsionissa oli saapuvilla 155 edustajaa ja heidän kerallaan kunnallisia ja maakunnallisia hallitusherroja. Monctonin kaupungin pormestari *C. Hanford Blakeny* lahjotti järjestön presidentille, *Mosherille*, suuren kultaisen avaimen merkiksi siitä, että konventsionilla on "täysi vapaus" kaupungissa. Maakunnan terveys- ja työministeri *H. I. Taylor*, oli lähettänyt tervehdyssähkösanoman konventsionille. Kaupunginvaltuuston ilmotus- ja teollisuuskomitean jäsen *L. P. Stratton* puhui edustajille syömingeissä, mitkä valtuuston puolesta tarjottiin edustajille. Samassa tilaisuudessa esiintyi myös Canadan kansallisten rautateiden Atlannin alueen päämies W. U. Appleton.

Veljeily moisten hallitusherrain kanssa jo ilman muuta toteaa, että tämä Canadan työläisten suurin kansallinen teollisuusliitto ajaa luokkain välisen linnarauhan asiaa. Kun sitten luomme silmäyksen kolmeenkymmeneenkahdeksaan konventsionissa hyväksyttyyn päätösponteen, niin huomaamme, että sosiali-fascismilla on tässäkin järjestössä hyvä jalan sija (se on, tätä järjestöä ollaan liittämässä osaksi porvarilliseen valtiokoneistoon). Päätösponnessa n:o kaksi esitetään, että liiton olisi saatava edustaja kaikkiin hallituksen lähetyskuntiin. *Ponsi n:o seitsemän hylkäämisellä osotti konventsioni kannattavansa imperialistista sotaa.* Ponnessa n:o seitsemän vaadittiin näet liittoa lupaamaan, että sodan puhjetessa Yhdysvaltain ja Suurbritannian kesken, liitto kieltäytyisi myötäauttamasta sotilashenkilöitten, ammukkeitten tai muitten sotatarpeiten kuljettamista sekä yleensä kieltäytyisi auttamasta sodan käyntiä työläistovereitamme vastaan. Imperialistisen ryöstöpolitiikan kannattamisen totesi konventsioni hylkäämällä ponnen n:o neljätoista, jossa käsiteltiin Kiinan tilannetta ja Neuvostoliiton vastustamista imperialististen valtain taholta. Samaten hylkäsi konventsioni ponnen n:o kuusitoista, millä tuomittiin "teollisuusrauhan politiikka", ja osotti tässäkin kysymyksessä olevansa yhtä pahassa suossa kuin mitä Amerikan työväenliittokin on. Niinikään hylkäsi konventsioni ponnen n:o kahdeksantoista, millä moitittiin Kansainliittoa.

Työväenluokan etuja puoltavain ponsien hylkääminen on hyvässä sopusoinnussa sen puheen kanssa, minkä konventsionille piti "radikaalisena" pidetty järjestön presidentti *A. R. Mosher*. Hän puhui siinä äänilajissa, että rautatietyöläisten ja rautatiepohojen etujen välillä ei muka ole mitään ristiriitaa, lausuen muun muassa: "Minä uskon, että rautatietyöläisinä ollen on meillä suuri osuus liikenneteollisuuteen ja että meidän tulisi olla valmiita tekemään ehdotuksia, sekä kaikilla muilla keinoilla myötävaikuttamaan tämän teollisuuden ylläpitämiseksi ja parantamiseksi. Olen ehdottomasti sitä mieltä, että meidän tulee selvään sanoa rautatiemagnaateille ja yleensä kansalle, että mikään työväen teollisuusliitto ei ole olemassa sitä varten, että se vaatisi parannuksia vain työväen palkkoihin ja olosuhteisiin, vaan että sen on myös otettava huomioon koko teollisuuden hyvinvointi."

Ylempänä mainitun kuukausijulkaisun toimituspalstoilla *M. M. MacLean* kirjottaa tuolle imperialistimieliselle konventsionille ylistyslaulun, johon Canadan kansallisten rautateitten presidentti sir *Henry Thornton* — tai kuka muu teollisuusmagnaatti hyvään — voi hyvällä syyllä yhtyä, kirjottaen muun muassa: "Me saatamme muistella konventsionia äärimäisellä tyytyväisyydellä. Se oli vakavasti ajattelevain työläisten kokous, jotka vastustelematta nauttivat konventsionikomitean vieraanvaraisuudesta ja jotka niinikään terävästi ja älykkäästi käsittelivät konventsionissa esillä olleita kysymyksiä ja siten saattoivat konventsionin työn tulokset korkeammalle tasolle edellisiin konventsioneihin verraten."

Canadan suurimman teollisuusliiton "älykkäät" johtajat ovat konventsionissaan puhuneet imperialismin ja sosiali-fascismin puolesta. He ovat hyljänneet rautateillä raatavain työläisten luokkaedut ja veisanneet luokkain välisen linnarauhan petollista virttä. He ovat osottaneet olevansa Canadan imperialististen, valtaherrain uskollisia renkipoikia, jotka halusta johtavat harhaan rautateillä raatavat, hiestytyksen ja työttömyyden kanssa kamppailevat pohjajoukot.

Julistus Meksikon talonpojille

Talonpoikain Internationalen neuvoston puhemiehistön julistus Meksikon Talonpoikain Liitolle, on hiljakkoin julkaistu Kominternin virallisessa lehdessä, Inprecorrissa, kuuluen julistus seuraavasti:

Meksikon Talonpoikain Kansallinen Liitto on nyt sellaisessa tilanteessa, että sen tulee suorittaa armotonta taistelua hallitustaan vastaan, joka on lyöttäytynyt imperialistien apulaiseksi, ja suorittanut loppuun läheisten suhteiden solmiamisen katolisen kirkon, rikkaiden tilallisten, vastavallankumouksellisten kenraalien ja kaikkien muiden taantumuksellisten ainesten kanssa. Tällä hetkellä hallitus harjoittaa valkoterroria vallankumouksellisia talonpoikain johtajia vastaan, ja valmistaa siten tietä avoimelle hyökkäykselle vallankumouksen saavutuksia kohtaan tarkotuksella palauttaa ennalleen rikkaiden tilallisten, papiston ja kapitalistien etuoikeudet.

Tällä kriitillisellä hetkellä lukuisa joukko Talonpoikain liiton kommunistisia virkailijoita, mukaan lukien liiton johtajan Ursulo Galvan'in, ovat menneet taantumuksellisen hallituksen puolelle, siten tukien suurtilallisia, papistoa ja ulkomaisia kapitalisteja. Talonpoikain Internationalen neuvosto on päättänyt eroittaa Ursulo Galvanin riveistään, yllämainitun petoksen johdosta, ja julistaa, että kaikki Galvanin yritykset puhua Talonpoikain Internationalen nimessä on talonpoikain joukkojen kavaltamista.

Talonpoikain Internationale vetoaa kaikkiin liiton jäseniin Vera Cruzissa ja muualla Meksikossa, kehoittaen niitä levittämään asiaa koskevia selityksiä laajojen talonpoikaisjoukkojen keskuuteen kaikkialla Meksikossa. Talonpoikain Internationale vaatii tuomitsemaan ja eroittamaan Ursulo Galvanin ja kaikki muut petturit liiton jäsenyydestä työtätekevien talonpoikain ja maaseudun työväestön parhaiden etujen suojelemiseksi.

Talonpoikain Internationale on lujasti vakuutettu siitä, että huolimatta johtajain petturuudesta, riistetyt maaseudun köyhälistöjoukot tulevat jatkamaan tarmokkaasti taisteluaan taantumuksellisen hallituksen suunnitelmia vastaan, sekä yhdessä työväenluokan kanssa jatkaa säälimätöntä kamppailua rikkaita maanomistajia, kapitalisteja sekä imperialisteja vastaan, todellisen työläisten ja talonpoikain hallituksen muodostamiseksi Meksikoon.

TALONPOIKAIN INTERNATIONALEN NEUVOSTON PUHEMIEHISTÖ.

Pikapiirtoja Suomen vanhemman polven sosialidemokraateista

Jos tahtoo muutamin kynänvedoin räpsäyttää pikakuvia vanhemman polven sosialidemokraateista, on tärkeätä asettaa kuvat tapeetille kahteen sarjaan. Ensimäiseen sarjaan on asetettava pohjakerroksista lähteneet miehet ja naiset, toiseen intelligentit. Tämä jakoperuste ei kyllääkään tarkkaan vastaa kuvattavan henkilön sisäistä olemusta ja vielä vähemmän näkyy koulusivistys ja sukuperä määräävästi vaikuttaneen puolueeseen liittyneiden vastaisen puoluekannan kehittymiseen. Onhan tunnettua, että sangen monista "herrassosialisteista", joiden veren olisi luullut vetävän oikealle, onkin tullut jyrkimpiä vasemmistolaisia, kun taas monista hyvien pohjakerrosten puhtaista proletaareista on tullut joko täysiverisiä porvereita tai porvarien hännäntuppeja. Eivätkä tällaiset tapauksen ole niinkään harvinaisia, joskin sitä täytyy pitää asiaa yleisemmin katsottuna poikkeuksena eikä sääntönä.

Proletaareja

Itseoikeutettuna astuu tässä sarjassa esille Suomen työväenliikkeen merkillinen kolmiyhteys, Kössi Koskinen Taavi Tainio ja Eetu Salin. Kaikki näistä kolmesta ovat lähtöisin syvimmistä pohjakerroksista. Kaikilla heillä takanaan poikavuosien kova elämänkoulu, ankara taistelu leipäkannikasta, oikeudettomuus, parempiosaisten pilkka ja halveksuminen — ei työväen järjestövoiman turvaa alhaalla, ei ylempänä lakia, joka millään tavalla suojaisi työmiehen oikeutta rajatonta työvoiman riistämistä ja jäsenten ruhjoutumista vastaan. Työväen suojeluslaki kuului siihen aikaan:

"Palvelijat olkaa kuuliaiset teidän ruumiillisille isännillenne, pelvolla ja vavistuksella, niinkuin Kristukselle."

Tätä isäntien ja pappien orjalakia vastaan sinkoavat nämä kolme proletaaria tulisen kirouksensa. He huutavat joukoille: Te, joilla ei tänäpäivänä ole minkäänlaista oikeutta teille kuuluu kaikki inhimilliset oikeudet, jopa työnne oikeudella kaikki etuoikeudet. sillä te olette yhteiskunnan perusvoima ja suola. Porvarit eivät teille näitä luonnollisia oikeuksia anna, eikä niitä anna wrightiläinen herrassakki — teidän täytyy ne oikeudet itse itsellenne valloittaa ja ottaa! — Miten ottaa? — On vain yksi keino: Kaikkien palkkatyöläisten ja yhteiskunnan sorronalaisten järjestyminen suureksi yhteiskunnalliseksi joukkoliikkeeksi suureksi taistelujärjestöksi. Kas tässä — ja vain tässä — on se ihmeellinen vääntökanki, joka kykene vierittämään kivet tieltä ja kohottamaan työväenluokan oikeuksiinsa.

Kas siinä työväen luokkataisteluliikkeen herättävät ja sytyttävät synnytyssanat, ja kuka olisi sen paremmin ja ymmärrettävämmin osannut sanoa kuin sen sanoivat aikoinaan Eetu ja Tatu.

Mutta mainittu kolmikko ei ole merkittävä vain Suomen työväenliikkeen ensimäisinä alkuvuosina agitaattoreina, vaan merkillisintä on, että niissä on personoitunut ne luonteenominaisuudet ja se kehityksen tie, jota työväenliikkeen täytyy kulkea. Kun Kössi Koskisesta tulee kuppilanomistaja, on hän valmis vaihtamaan proletaarisen esikoisoikeutensa hernerokkaan. Porvarillinen mammona voittaa hänet helposti. Tämä työväenliikkeen "esitaistelija" ei kykene edes vähääkään tinkimään rahakukkaron ja entisten ihanteittensa välillä. — Miehestä tulee täysi porvari.

Taavi Tainio, erinomainen puhuja kansankokouksissa, konferensseissa ja parlamentissa; terävä kynänkäyttäjä — porvarien "paras haukkuja". Hänen kehityksensä kulkee johdonmukaisesti vasemmalta oikealle päättyen täysiveriseen pikkuporvarillisuuteen. — Moittimatta vähimmässäkään määrässä Tainion luonteenomaisuutta ja kieltämättä hänen työväenliikkeessä suorittamaansa alkuraivaustyön ansioita pitää sanoa, että luokkataistelukannalla olevalla työväelle ei ole mitään syytä rakentaa hänelle muistopatsasta, enemmän kuin kenellekään muulle pikkuporvarille. Mies, jonka viimeisen kymmenvuotiskauden koko toiminta työväenliikkeessä oli entisten "syntien" katumista ja vilpitöntä sovinnontekoa porvarien kanssa, ei ansaitse rehellisten proletaarien kunnioitusta. Mikä luokkataistelija on sellainen, joka äöyrtyneenä suutelee sitä ruoskaa, jolla häntä on lyöty — olkoonpa hän aikoinaan ollut miten kuulu tappelumies tahansa....

Eetu Salin. — Sen miehen asemaa luokkataistelijana ei ole helppo määritellä. Sitä ennen pitäisi suorittaa laaja perinpohjainen psykologinen tutkimus. Niinkuin se yhteiskunta, se aika jossa hän eli, oli Eetukin suurien ristiriitojen raatelema. Ne ristiriidat olivat personoituneet hänessä, kenties enemmän kuin kenessäkään muussa hänen aikalaisessaan. Vanha sotaratsu, viimeaikoina jo kuolemankieliin ajettu ja innostumut osuustoimintamies ja siinä ominaisuudessaan Väinö Tannerin parhaita henkiheimolaisia — nämä molemmat samassa persoonassa — johan siinä on probleemia. — Tämän kaikkinaisuuden — näiden koko miehen halki elämän syvälle raatelevien ristiriitojen täytyi vaikuttaa tekoihin. Niiden täytyi astua vissillä tavalla esille jokaisella ratkaisevalla hetkellä. Muutoinhan ei ihminen olisi ihminen. Nämä seikat täytyy tuntea ymmärtääkseen Yrjö Mäkelinin mainiota kuvausta tämän vanhan sotaratsun viime hetkistä. — Luulisin määrittelevani lähinnä oikein, jos sanoisin: Salinilla oli suuria — aivan erinomaisia ansioita työväenliikkeen tienraivaajana ja tulisieluisena taistelijana, mutta hänellä oli monia heikkouksia ja virheitäkin. Mutta mitä hän oli ja mitä hän ei ollut, se ei ole pääkysymys tällä hetkellä, sen analysoiminen kuuluu historialle. Tällä hetkellä on pääkysymys: kuuluuko Eetu Salin meille vasemmistolaisille vai noskelaisille? Ja tästä asiasta ei luulisi olevan kiistelemistä. Eetu Salin kuuluu työväenluokalle — kokonaisuudessaan, kaikkine avuineen ja virheineen. Kuuluu kahdestakin syystä: Ensiksikin hän oli kaiken elämänsä rohkea ja vääjäämätön taistelija ja aina rehellinen — erehtyessäänkin; toiseksi hän kaatui työväenluokan asian puolesta. Kenelle kuuluisivatkaan työväenluokan marttyyrit muille kuin työväenluokalle! Siksi lakit päästä. Kunnia kaatuneelle työväenluokan veteraanille ja marttyyrille, Eetu Salinille!

"Veli Vatanen" on niin tunnettu ja koko työväenluokan yleisesti rakastama henkilö, että tarvitsee vain mainita nimen ja sydämet sykähtelevät. Niin kansanomainen, niin ehdottomasti työväenluokan lihaa ja verta sieluineen hän oli, että hän jo eläessään oli tullut joukkojen mielikuvituksessa jonkunlaiseksi yliluonnolliseksi taruhenkilöksi. Sitä onnea ei ole monella. — Vatasen lauseet elivät ja tulevat elämään kiertäen miehestä mieheen joukkojen suussa — ei niiden syväaatteisuuden vuoksi, vaan siksi, että ne olivat rehellisestä rehellisimmän työläissielun yksinkertaisia ilmaisuja. Koruttomia, usein karuja, joskus kömpelöitäkin, niinkuin työväenluokka itse, mutta juuri siksi niissä ilmenikin selvän luokkakäsitteen syvä elämänviisaus.

Kerrotaan Vatasen eräässä juhlatilaisuudessa lausuneen etupenkin porvareille (kunniavieraille), että ennen ei työväenluokan vapaus koita, ennenkuin juuri nuo porvarit on pantu kolme syltä syvälle maan alle.

Sellaiset sanat sellaisessa tilaisuudessa lausuttuina eivät mene työväen mielestä. Sanotaan, että nosket kosiskelivat "Veljeä", mutta miten sellaisesta miehestä voi tulla noskelainen — helpompi on vuoria siirtää.

Niin — Augusti Vatanen, proletaareista proletaarisin, rehellisistä rehellisin, tinkimättömistä tinkimättömin, miten mitättömiltä ja ala-arvoisilta hänen rinnallaan tuntuvatkan kaikki pikkuporvarilliset sosialidemokraattiset herrassosialistit.

Matti Turkia ja Yrjö Mäkelin. Nämä miehet täytyy eräästä syystä rinnastaa. Niiden elämästä ja kehityksestä ja ennenkaikkea — teoista voi nähdä sen, että puhtaasta proletaarista ja ulkonaisesti proletaarisena näennäisesti pysyvästä miehestä ilman periaatteita voi tulla minkälainen lurjus tahansa, kun taas vankka periaatteen mies, vaikka se proletaarista lähtien on kehittynyt intelligentiksi ja kohonnut korkeimmille huipuille, kykenee sittenkin elämänsä loppuun asti pysymään proletariaatille uskollisena. Ei saa antaa pinnan pettää. Pitää kyetä katsomaan syvemmälle "miehen läpi", ja sen mukaan tuomita. Matti Turkia kuuluu edelliseen kategoriaan, Yrjö Mäkelin jälkimäiseen.

Matti Turkia, sahatyöläinen, pitkäaikainen sos.-dem. puolueen puoluesihteeri, punainen prokuraattori — onhan siinä ansioita kerrakseen. Mutta jos mieheltä puuttuu periaatteita, ei siitä koskaan voi puolue-elämässä tulla muuta kuin pelkkä selkärangaton konjunktuurien mies. Eikä ole työväenluokalle sen suurempaa onnettomuutta, kuin se, että tällaiset pelkän leipäpaikan tavoittelijat ja vain sen puolesta tappelevat selkärangattomat ja periaatteettomat oliot pääsevät kiipeämään puolueen johtaville paikoille. Tällaisista olioista on Matti Turkia tyypillisin, vaikka ei suinkaan ainoa laatuaan. — Otettakoon Turkian pitkäaikainen puolueen johdossa oloaika, sos.dem. sanomalehdistö, puolueneuvostojen y.m. pöytäkirjat — kaikki mahdolliset ja mahdottomat todistuskappaleet hänen viimeaikaisine edesottamisineen — niin emme milloinkaan tapaa Mattia oikeassa elementissään ja taisteluvalmiudessaan muulloin kuin silloin, kun on kysymys joko luulotellusta tai todellisesta hänen leipäpaikkansa uhkaamisesta. Todistuksia löytyy vaikka kuinka paljon. Koko Suomen sosialidemokraattisen puolueen historia sen todistaa.

Tarvitsee viitata vain yhteen seikkaan. Matista tulee Venäjällä Venäjän kommunistisen puolueen jäsen, ei kä niinkään pieni "silmäntekevä". Mutta kun hänelle ei omasta mielestään tarjottu kyllin korkeaa "virkaa" eikä kylliksi hyvää leipäpaikkaa — leipää kuin ei ollut — tuli hänestä puolueen kiukkuisin vihollinen ja ala-arvoisin parjaaja. — Sananlasku sanoo: "vaivainen lintu pesän likaa". Sellainen "vaivainen lintu" Matista tuli, eikä siinä kuitenkaan ole mitään ihmettelemistä, sillä eihän tämä viimeinen häpeä ole mitään muuta kuin loogillinen seuraus häntä koko elämänsä ajan hallinneesta ideologiasta.

Miten peräti toisenlaista ainesta olikaan Yrjö Mäkelin. Tämä suutari, etevä kynämies, loistava parlamenttipuhuja, nerokas diplomaatti, hienostunut — jopa kalvosimissa, tärkkipaidassa ja huolellisesti puettuna esiintyvä proletaari — tällä oululaisella profeetalla olivat tinkimättömät periaatteet. Läpeensä rehellinen erehtyessäänkin — joka ominaisuus sopii niin huonosti jokaiselle "diplomaatille" — se ehdoton rehellisyys oli kuitenkin ominainen Mäkelinille. Mäkeliniä epäiltiin aikoinaan vahvasti revisionistisista taipumuksista, eikä se suotta ollutkaan. Hänen yhteiskunnallinen alkuperänsä — ei tehdasproletaari, vain käsityöläinen — ja ympäristö — silloin vielä läpeensä pikkuporvarillinen Oulun seutu — ilmaisivat siten itsensä. Mutta Mäkelinin uskollisuutta työväenluokalle ei edes hänen erehdyksensä päivinä voitu epäillä.

Tämä periaatteellinen uskollisuus työväenluokalle, se määräsi Mäkelinin tien. Se kulki oikeistolaisuudesta — revisionismista — kommunismiin, mutta että niin voi tapahtua, sitä ennen tarvittiin vankilakidutukset kaikkine kauhuineen aina jäsenten ruhjomisesta myrkkyyn asti. Sen koulun Mäkelin kävi. Siinä koulussa oppi hän tuntemaan porvarin sellaisena kuin sen jokainen luokkataistelija oppii tuntemaan. Mäkelin kuoli luokkataistelijana ja yhtenä työväenluokan enimmin kunnioittamista marttyyreista.

Edvard Valpas-Hänninen. Mies oli kai marxilainen, vasemmistolainen — mutta sittenkin ainainen arvoitus. Siinä oli jo oikeastaan sanottu se, mitä siitä miehestä tavallinen rivimies ja proletaari on milloinkaan irti saanut. Valppaan ansio työväenliikkeessä lienee se, että hän on ollut hyvä porvarien haukkuja ulospäin ja toisten toverien hyvä haukkuja ja arvostelija sisällepäin, mutta aina pitänyt varan vetäytyä edesvastuusta syrjään. Sellaista voisi sanoa salakavaluudeksi ja kieroudeksi. Mutta en tiedä, olisiko se sittenkään aivan oikein sanottu Valppaasta. Kenties on pidettävä vain heikkoutena sitä, ettei hän milloinkaan voinut reilusti tunnustaa omia virheitään ja että hän sen vuoksi kehityksessään pysähtyi, niin että hän nyt lopullisesti on työväen luokkataisteluliikkeeltä menetetty.

Anton Huotari saakoon tässä palkkansa sentähden, että hänestä on tehty "Sosialidemokraatin" pää. Ei muuten. — Valppaan kanssa ei hänellä ole paljon yhteistä. Aina rehellinen porvari. Yhtä puhdasverinen porvari silloin kun hän kiikutti Kansanvaltuuskunnan rahasäkkejä Venäjälle kuin nytkin, istuessan Sosialidemokraatin päätoimittajana. Ihan suotta porvarit tätä miestä linnassa istuttivat mutta onkos niillä poliiseilla järkeä. — Juuri sellainen rehti porvari pitääkin olla "Sosialidemokraatin" päänä. Se sopii mainiosti.

Oskari Tokoista tulee myös mainita Ei sen vuoksi, että hän kuuluisi sos.-dem. puolueen alkuraivaajiin, vaan hänen erikoisen keskeisen asemansa vuoksi puolueessa. Tämä amerikalainen kaivosmies, pohjalainen pienviljelijä, kansanedustaja, Ammattijärjestön puheenjohtaja, keisarillisen senaatin varapuheenjohtaja, punaisen hallituksen elintarveministeri, eversti Ison-Britannian imperialistisessa armeijassa; kas sinä ansioluettelo, jollaista ei monelle proletaarille riitä pienessä maassa. Ja merkillistä on se, että nämä asemat ovat tulleet Tokoille helposti, ilman kilvoitusta ja ponnisteluja, ikäänkuin luonnostaan lankeavina. Toinen on tarjonnut, toinen kumartanut ja ottanut vastaan, ei sen enempää.

Tokoin tie on ollut tavattoman helppo. Hän on vain palvellut, kun on tarjottu palvelijan paikkaa. Mitkään periaatteet ja värit eivät ole tulleet kysymykseen. En usko, että Tokoin on koskaan tarvinnut joutua tilille omantuntonsa kanssa. Luulen, että hän sisimmässään on tuntenut olevansa yhtä oikeassa ja palvelevansa yhtä vilpittömästi työväenasiaa valkoisen armeijan upseerina kuin punaisen Suomen palveluksessakin. Muutoinhan hänen olisi täytynyt joskus tunnustaa olevansa väärässä. Mutta sitähän ei Tokoi milloinkaan tehnyt. Mitäs siitä! — Kun palvelee niin palvelee. Tänään proletariaattia, huomenna imperialisteja, tai yht'aikaa kumpaakin — kaikki on "all right".

Ja jos Tokoi joskus tulee Suomeen ei hän varmaankaan katso mitään rikkoneensa työväkeä vastaan, vaan katsoo olevansa entistä enemmän ansioitunut astumaan työväenluokan palvelukseen.

Tällaisiakin palvelijoita näkyy osa työväestöä vielä tarvitsevan — kuka tietää kuinka kauan!

Tässä on tullut niitä vanhan polven proletaarisia veteraaneja mainituksi useampia. Tietenkin olisi useampia joita pitäisi vielä mainita, mutta niin laaja katsaus kuuluu jo sosialistisille elämäkertakirjailijoille.

Pohjan Voimassa: S. M.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

SYKSY—TYÖTTÖMYYS—NÄLKÄ

Harmaja, ahdistava toivottomuus luonnossa. Sade pieksää akkunanruutuja. Vihainen viime henkäilee hyisestä pohjolasta, ulvahtaa nurkissa, varistelee lehtiä puista ja lennättää kuihtumeita korsia.... Aurinkoa ei näy; kätkenyt on valon valtias lämpöä ja valoa säteilevät kasvonsa. Itkeneekö tätä surkeutta. Kyyneliä sillä näkyy kyllä riittävän. Vai itkeekö sitä, että työmies elämän ehon ylläpitäjät, aineellisten arvojen uuras ahertaja, kulttuurin todellinen kuningas kärsii, murjottaa nälän vainoamana ilottomassa kämpässään tai viuhtoo vihaisena, elämään katkeroituneena toivottomana työmaalta toiselle turhaan työtä etsien, vihaisen vihurin pudistellessa kesänjätteisiä hepeneitä ja toivottomuuden yön pahojen pelkkojen raadellessa elämän haavoittamaa sydäntä.... Syksy, sehän ennustaa talvea. Rikkaille loppumattomia raikkaita nautintoja talvisen puhtaan valkoisessa luonnossa. Työttömille nälkää, palelemista ja kaikenlaisia tauteja. Miksi pitää olla juuri näin? Miksi on laiskalla kaikkea yllinkyllin? Miksi rikkauksia ja elämän monipuolisia nautintoja niillä, jotka eivät kuuna päivänä ole puuttanut käsiään eikä aivojaan mihinkään tuottavaan toimintaan ja joista eivät kaikki edes tiedä, mistä elämän antimet ovat lähtöisin? Ja miksi pitää työmiehen kärsiä työnsä ääressä hiipivää nälkää rääsyihin puettuna, asua kurjissa hökkeleissä, joissa lukuisat taudinsiemenet ihmisruumiin viholliset tuhoavat kukkivaa elämää? Miksi eivät tälle työntekijälle, elämän todelliselle valtaherralle avaudu portit nautintorikkaaseen elämän pöytään, ehoille aineellisille antimille, riemusta raikuville henkisille ruusutarhoille? Mik'ei tämä elämän arvojen suuri luoja saa edes tehdä työtä silloin kun hän sitä haluaa itsensä, perheensä ja yhteiskunnan hyödyksi? Niin, miks'ei? Järjer loogilliset juoksutukset sotkeutuu tämän järjettömyyden kaaoksen sokkeloihin. Vai onko hiventäkään nähtävissä järjellisyyttä ja oikeudenmukaisuutta siinä, että joku tuottaa jonkun hyödyllisen esineen aivojensa tai kättensä työllä ja toinen henkilö, jolla ei ole mitään osaa eikä vaivaa tuon esineen tuottamiseen, ottaa tuon esineen ja käyttää sen hyväkseen ja toinen sallii sen vaieten tapahtua ja suurin osa ihmisistä pitää tällaista menettelyä korkeimpana oikeuden motiivina.

Juuri näin järjetöntä on yhteiskunnallinen rikkauden tuotanto ja jako nykyisen yksityisomistusoikeuden vallitessa. Työmiehet ovat tuottaneet viljan, rakentaneet kuljetusvälineet ja kuljettaneet sen maailman markkinoille. Mutta tämä vilja kuuluu silti jollekin keinottelijalle. Ja vaikka varastot ovat viljaa ylettömän täynnä, saa työmies, viljan tuottaja työttömäksi jouduttuaan nääntyä nälkään omien tuottamiensa varastojen äärelle. Sama on laita vaateteollisuuden, kenkäteollisuuedn ja kaikkien välttämättömien tuotteiden alalla. Kun näitä tulee liikaa, ja menekki pysähtyy, joutuu työmies työttömäksi. Ja ne varastot, joitten eteen hän on pitkän elämänsä ahertanut, pysyvät hänelle suljettuina, palelipa häntä ja hänen perhettään miten ankarasti tahansa.

Suuri osa työmiehiä pitää vielä tätä laillista vääryyttä pyhänä oikeusnormina, Ihmeellistä on työmiehen kyky kärsiä.

Missä on heidän järjellinen tietoisuutensa, joka ilmoittaisi, että tämä kärsiminen johtaa rodun perikatoon moraalin höllenemiseen ja vihdoin täydelliseen baarian asemaan. Ovatko suuret työväenjoukot täydellisesti kyvyttömiä näkemään yhteiskunnallista vääryyttä, omaksumaan luokkatietoisuutta ja käymään valistuneen työväen joukkoarmeijaan taisteluun tätä vääryyttä vastaan? Näin epätoivoisia kysymyksiä tulvahtelee aivoista tänä syksyisenä synkkänä päivänä luonnon itkiessä runsaita kyyneleitä ja tuulen hiljaa valittaessa huoneen nurkissa. Ovat markkinat. Siellä varastot täynnä tavaroita. Mutta meidän työttömien lauma täytyy olla ilman vaatteita, kenkiä, jopa monen ilman leivättäkin. Vihansekainen murhe viiltää sydäntä kuin veitsi. Lapset puhuvat markkinoista. Siellä olisi heille vaatteita, ruokaa ja monen monta pientä esinettä, joilla voisi lisätä hiukan ilon pilkahdusta heidän synkkään elämäänsä. Mutta isien ja äitien täytyy jättää välttämättömät ja huviesineet ostamatta; nähdä lasten epätoivoiset, pettyneet kasvot. — — — On syksy., Työttömyys ja sen kintereillä kulkeva hiipivä kurjuus. Oi, milloin työväestö muuttaa tämän syksyn epätoivon hyvinvoinnin ja elämän ilon kevääksi. — Ville M.

Port Arthurin uutisia

ARVOKKAAN ILLANVIETON

järjestää täkäläinen osuustoiminnallinen valistuskomitea Fort Williamin suomalaiselle haalille sunnuntai-illaksi, marraskuun 10 p. Ohjelmassa tulee olemaan m.m. näytöskappale nimeltä "Kauppias Mattila" sekä paljon muuta arvokasta ohjelmaa. Tilaisuuteen on sisäänpääsy vapaa. Sinne mennään.

S. J. JÄSENRYNTÄYS

täällä näyttää edistyvän tyydyttävästi Parisenkymmentä uutta jäsentä hyväksyttiin taasen osaston kokouksessa marrask. 2:nen päivä. Jäsenhakemuksia kylläkin esitettiin kokoukselle lähes kolme kertaa tuo määrä, mutta koska asianomaiset eivät kaikki olleet saapuvilla kokouksessa, niin ei heitä voitu hyväksyä tällä kertaa. Tämä siis osoittaa, että on se täkäläinen jäsenryntäys-komitea ollut toimessa, vaikka ei se siitä toimestaan mitään erikoista melua ole pitänyt. Mutta osastomme osalle asetettu jäsenmäärän lisäys onkin huomattavan suuri, ja vaikka se määrätty jäsenmäärän lisäys nyt tälläkin menolla mahdollisesti voitaisiin saavuttaa vuoden loppuun mennessä, niin ei olisi pahitteeksi vaikka vähän lisättäisiin vauhtia, sillä eihän se mitään haittaa, vaikka se määrätty osuus sivuutettaisiinkin.

VAPAUDEN KIRJAKAPPA

on epäkäytännöllinen kalojen säilytyspaikka. Siksi pyytäisimmekin sitä tunnettua henkilöä, joka sitä on siihen tarkotukseen alkanut käyttämään, hakemaan kalansa pois mahdollisimman pian, jos nimittäin aikoo niitä käyttää alkuperäiseen tarkotukseensa. — S.

LASTEN VANHEMPIEN HUOMIOON

Haalillamme ovat kokoushuoneet jo siksi valmiit, että voidaan alkaa lasten opetus. Tämä tullaan järjestämään mahdollisimman hyväksi. Sunnuntaina, 10 p., kokoontuvat kaikki lapset ja opettajat haalille klo 2.30 keskustelemaan kouluajasta y.m. seikoista. Vanhempien on katsottava, että jokainen lapsi saapuu silloin paikalle ilman poikkeusta. Muistakaa siis lähettää lapset haalille ensi sunnuntaina klo puoli kolme.

Lasten koulukomitea.

Ft. Williamin uutisia

TYÖVÄEN URHEILUSTA

Me jokainen tiedämme, että ruumiin hoito ja sen kunnossa pitäminen, on mitä välttämättömin ihmisen hyvinnille. Lauseparsi "terve sielu terveessä ruumiissa" pitää hyvin paikkansa. Kun olemme ruumiillisesti hyvissä voimissa, voimme silloin kaikilla luokkataistelurintamillakin taistella täysillä aseilla sortajiamme vastaan.

Meillä täällä Fort Williamissa on herännyt vilkas keskustelu voimisteluseuran perustamisesta keskuuteemme. Täällä kyllä näyttäisi olevan paljon mahdollisuutta voimisteluseuralle, esim. täällä on paljon tässä maassa

Arkipäivän pakinaa

Rautoja tulessa

Ainahan niitä on jokunen, joskus useampiakin yhtaikaa, suurempia ja pienempiä, kuten nykyäänkin oli Hamiltonin lakko, oli Gastonian lakko ja oikeustaistelu, oli muita pienempiä siinä sivussa. Avustelimme niitä — taoimme jonkun verran rautojen ollessa kuumana. Nyt meillä on tulessa rauta, jonka takominen jää melkeinpä kokonaan meidän varaan, sillä meikäläisetpä sen raudan sinne pistivätkin. Se on tuo metsämiesten lakko Port Arthurin ympäristöllä.

Mitäs meidän olisi tästä sanottava. Olisiko moitittava, että kun menivätkin lakkoon, mokomat. Ei olisi saanut mennä. Kylläpä niillä entisilläkin maksuilla jo olisi pitänyt kyetä rikastumaan sen minkä työmies ilkiääkin rikastua, eihän sitä niin herroiksi tään työläisen kannattaisi... Emme puhu niin, ei ole sisua eikä haluakaan, kun tiedämme asian. Puhumme ennemminkin päinvastoin, ja hyvällä syyllä.

Meistä suomalaisista aivan kansallisperintönä useammat ovat kirvesmiehiä, kuokkamiehiä ja lapiomiehiä. Tuhansissa saadaan laskea ne, joiden on otettava täälläkin leipänsä joko kokonaan tai osittain metsästä, sahalla ja kirveellä, kovalla työllä ja sinnikkäällä yrittämisellä. Siltä on pojat leikki pois — ruotsalaisella sahalla ja suomalaisella sisullakin. Kohtalaisesta metsästä ja "kohtalaisilla" maksuilla mies saa irti vähän yli sen minkä syö ja ryysyissä kuluttaa, mutta päinvastaisessa tapauksessa on hyvä kun pysyy "livenissä", olkoon niin mies kuin tahansa. Pehmeäkämmeniset ja heikommat pysykööt pois koko leikistä, sillä lähtö sieltä metsästä kuitenkin tulee, kun ei pysy livenissäkään. Tämä on niin koeteltu asia nykypäivinä, että todistuksen saa kaska tahansa.

Siis tulessa on sellainen rauta jota pitäisi takoa. Avustaa takojia ja tuumia vakavasti mitä tämän kanssa voisi pitemmän päällekin tehdä. Ja mitäpäs pitkistä tuumimisistakaan, juttuhan on selvä — tämän alan työläisten olisi järjestyttävä, olisi lyötävä kintaansa yhteen ja tapeltava niin, että se tehoaisi pitemmäksi aikaa aina kerrallaan. Eikä sitä sitten tapella tarvitseisikaan, nyrkkien kohotus ja sanakin jo auttaisi. Sanoisi vaan: me olemme päättäneet niin ja niin, ja se pidettäisiin totena. Asia olisikin näin mitä luonnollisin, koskapa kerran meikäläiset ovat ottaneet esim. paperipuun katkasun melkein monopoolikkseen, koska ovat ainoita eläviä koneita, työn kilpailusta ja työttömyydestä

Joulukortit No. 14 ja 23 ovat loppuneet

Joulukorttiasiamiehet ottakaa tämä huomioon ja älkää enään lähettäkö näille korteille tilauksia.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

syntyneitä suomalaisten lapsia ja ennen muuta, pitäisi heidän päähänsä saada aivan nuorena iskeä ruumiinhoidon välttämättömyys.

Olemme saaneet keskuuteemme selaisen henkilön, joka on selvillä urheiluasioista ja joka on lupautunut ohjaamaan voimisteilijoita. Hän on käyttämämme johtaja Wäinö Kääriäinen, joka on ollut TUL:lon perustamisesta asti mukana, m.m. kaksissa työväen olympialaisissa Pragissa ja Frankfurtissa, ollen myös monivuotinen aitajuoksumestari T.U.L:ssa.

Olemme siis toivossa kesän tullen saada kesäurheilummekin silhen arvoon, mikä sille kuuluu. Varsinkin kun meillä on tässä kaksi kaupunkia aivan vierekkäin, nimittäin Port Arthur aivan naapurina, niin ei tule olemaan kilpailun puutettakaan. Siis, varokaapa naapurit kesän tullen nahkojanne.

Kutsumme siis kaikkia urheiluasiaan innostuneita henkilöitä seuran perustavaan kokoukseen maanantaina t.k. 10 p. klo 3 illalla, S. J. haalille. Myös "penkkiurheilijat" mukaan innostamaan asiaa. Saapukaa joukolla perustamaan itselle seura, josta on vain hyvää teille kaikille itsellenne. — Urheiluhullu.

Neuvostoliiton maailmankuulu tiedemies 80-vuotias

Maailman kuuluisimman fysiologin venäläisen akateemikko I. J. Pavlovin syntymästä täyttyi syysk. 27 p:nä 80 vuotta. Hän oli tehnyt tieteellistä työtä jo yli 50 vuotta, jos se lasketaan alkaneeksi ylioppilastutkielmistaan. Pavlov on suorittanut tieteen alalla monlukuisia tutkielmia ja ratkaissut useita tieteellisiä kysymyksiä. Hänelle on annettu ulkomailtakin noin 40 tieteellistä nimitystä ja diplomaa.

Vuosipäivän johdosta on akateemikko saanut useita tervehdyksiä. Erikoisesti mainittakoon Neuvostoliiton Kansankomissaarien Neuvoston tervehdys jossa merkitään erikoisen arvokkaaksi Pavlovin puoli vuosisataa kestänyt tieteellinen toiminta. Edelleen tervehdyksessä merkitään välttämättömäksi turvata mahdollisimman suotuisat toimintamahdollisuudet hänen tieteelliselle toiminnalle edelleen, jota varten velvoitetaan Neuvostoliiton Raha-asiain kansankomisariaattia sisällyttämään v. 1929—30 budjettiin satatuhatta ruplaa nykyisten laboratoorien kunnostamiseen ja uusien rakentamiseen. Kansankomissaarien Neuvosto kehoitetaan antamaan Leningradin Neuvoston tehtäväksi lopettaa liikenne akateemikko Pavlovin laboratorion ohi kulkevalla Lopuhinin kadulla rauhallisen työn turvaamiseksi.

Leningradin Alueen Tpk:n ja Leningradin Neuvoston puhemiehistöjen Neuvostoliiton Tiedeakatemian y.m. järjestöjen tervehdyksissä tunnustetaan avomielisesti Pavlovin tieteellisen toiminnan suurimerkityksellisyys ja toivotaan hänelle edelleen terveyttä ja voimaa jatkaakseen hedelmällistä työtään ihmiskunnan hyvinvoinnin hyväksi, jota toimintaansa tulevat kaikin voimin avustamaan ja tukemaan neuvostoelimet, neuvostoyhteiskunnallisuus sekä työläisten ja talonpoikien laajat joukot.

Akateemikko I. P. Pavlov kieltäytyi kaikenlaisten juhlallisuuksien järjestelystä 80-vuotispäivänsä johdosta ja matkusti juhlapäivien ajaksi Leningradista.

SUOMESTA

TYÖLÄISILLE EI PENNIÄKÄÄN, VIRKAILIJILLE 85 MILJOONAA

Viime elokuun 16 pnä jätti Sosialistisen työväen ja pienviljelijäin eduskuntaryhmä eduskunnalle erään määraha-aloitteen, jossa m.m. tehdään selvää niistä monista valtion virkamiesten palkankoroituksista, joita viime vuosina on sekä tulo- ja menoarvion käsittelyn, että myöskin hallituksen esitysten pohjalla pantu toimeen

Eduskunnan työväenasiainvaliokunta on nyt käsitellyt asian ja asettunut aloitteen hylkäämisen kannalle. Tyhjänpäiväisten perustelujen jälkeen or valiokunta tullut siihen, että valtion työläisten eivät tarvitse mitään palkkojen korottamista. Perusteluissa nimittäin mainitaan, että kun valiokunnalla ei ole ollut selvyyttä valtion työläisten nykyisestä palkkatasosta ei se ole voinut aloitetta puoltaa. Herrat eivät ole sellaista selvitystä vaivautuenet hankkimaan. Valtion työläisten toimeentulo ei eduskunnan porvariston mielestä ole niin merkityksellinen asia, että siihen kannattaisi syventyä Aivan toinen on asianlaita korkeapalkkaisiin herroihin nähden, sillä herrojen nälänhätää tutkittiin viimeksi eduskunnan valiokunnissa yli kaksi kuukautta ja nyt heille esitetään myönnettäväksi 85 miljoonan markan lisäys palkkoihin, jotka valtiolle nyt jo tekevät hyvän joukon toista tuhatta miljoonaa markkaa.

On ero virkaherrain ja valtion työläisten välillä ja tämänkin asian käsittely eduskunnassa tulee kai valtion työläisillekin paljastamaan, että tätä eroa ei poisteta lainsäädäntötietä eikä parlamentin avulla, vaan se on ennenkaikkea luokkataistelukysymys

TAASKIN HUOMATTU VALTIOTA PETETYN

Viipurin hovioikeus antoi päätöksensä Viipurin pitäjän Sorvalinsaaren kylästä kotoisin olevaa työmiestä Vilho Aleksander Karttusta vastaan valtiopetoksen valmistelusta ajetussa jutussa. Kanneviskaliviraston syytekirmässä väitettiin, että Karttunen oli huhtikuussa 1922 valtiopetoksen aikomuksessa mennyt oppilaaksi Pietarissa toimivaan sotakouluun, jonka tuli valmistaa johtajia Suomessa aikaansaatavan kapinan varalle, sekä valmistautuakseen sanotunlaista johtavaa toimintaa varten Suomessa opiskellut sanotussa koulussa helmik. 2 päivään saakka 1923. Kanneviskaalinviraston puolesta vaadittiin senvuoksi Karttusen tuomitsemista rangaistukseen rikoslain 1 luvun 4 ja 6 pykälien mukaan. — Päätöksessään hovioikeus mainittujen lainpaikkain nojalla tuomitsi K:n valtiopetoksen valmistelusta yhden vuoden kuritushuonerangaistukseen ja olemaan senjälkeen 4 vuotta kansalaisluottamusta vailla.

huolimatta, jotka kykenevät sen vallitsevilla ehdoilla suorittamaan — josta tietysti olemme ylpeitä, tietämättä että sillä eräät toiset sitä makeammin nauravat. Siinäpä sitä ollaan.

Järjestyneitä jo tosin paljon on, Port Arthurin ympärillä ja täällä päinkin mutta enemmän pitäisi olla, kaikkien pitäisi yhtyä, ainakin silloin kun taistelu on kysymyksessä. Ja näin olisikin ellei edessä olisi yhtä suurempaa ja paria pienempää pahaa. Yksi paha on eräissä "järjestäjissä", joitten kilvoituksena on hajoittaa ja saboteerata metsätyöläisiä ja heidän taisteluitaan tosiasia, joka tunnetaan ainakin Arthurin perukoilla. Toisia ovat jappajin japparit ja säkkärin säkkärit, työkängit, jotka ottavat urakoita omiin nimiinsä, ja farmarit, homsteetarit jotka sahailevat omissa metsissään omine urakoineen. "Lahtareista" ja muista pimentolaisista tuskin on niin kään suurta kiusaa kuin näistä Kuinka toisin olisikaan laita, jos esim. taistelun tullessa olisi sen verran "metsäsolidaarisuutta", että säkkärit farmarit, homsteetarit y.m.s. sanoisivat: Huomatkaa te herrat, että ei aikea meiltäkään yhtään pölliä ennenkuin olette reilusti sopineet asia' ekkolaisten kanssa. Se olisi reilua reininkiä ja se olisi juuri oikeata ja asianmukaista meininkiä — juuri sitä ota hyvällä syyllä saattaisi odottaa ylpeiltä suomalaisilta", joilla on sitä ehuttua sinnia joissain muussa niin iktävästi, että melkein tekisi mieli piätellä. Tuli sanotuksi ja samalla huomautetuksi Arthurin ympäristöläisille jotakin, jonka sopisi ottaa metsätyöläisten taistelun avustamisen yhteydessä huomioon, nyt ja iankaikkisesti.

Tietysti me avustamme näiden työläisten taistelua ikkisemättä voittoon yhteisesti ja yleisesti, se on selvä juttu. Esim. Sudburyn S. J. osasto on siihen tarkoitukseen lahjoittanut $50 heti ja luovuttanut haalin iltamien pitoa varten saman asian hyväksi. Muualla tietysti seurataan esimerkkiä. Ja samalla kun tämän teemme, kiinnitämme metsämiesten järjestöasiaan yleensä vastaisuuteen nähden huomiota enemmän kuin tähän asti.

S. Järjestön jäsenryntäys

Siinä meillä on lisäksi suuri rauta tulessa, on ollut jo kotvan aikaa.

Onko taottu "raudan kuumana ollessa"?

Onko vedetty järjestöön kaikki myötämieliset ihmiset?

Onko perustettu uusia osastoja?

Onko oltu asiassa tosissaan vai tehty vaan hyviä päätöksiä ja sitten torkahdettu?

Onko tämä asia jätetty jollekin toimikunnalle, joka ei ole tehnyt mitään vai onko toimikunta tehnyt jotain?

Nämä ovat kysymyksiä, joihin minä en osaa vastata, vaikka haluaisin. Se on tehtävä teidän muiden. Yhden vaan tiedän, että "ulkosuomalaiseuroihin" tullaan rakkaita kansalaisiamme vahvasti kalastamaan.

PANNANEN.

VANKEINHOITOHALLITUS PIDÄTTÄNYT TOV. ENTEEN OIKEUSMINISTERILLE TARKOITETUN VALITUSKIRJELMÄN

Julkaisimme joku aika sitten tov. Yrjö Enteen oikeusministerille lähettämän valituksen Tammisaaren pakkotyölaitoksen kurjista oloista ja Enteen siirtämisestä Turun lääninvankilaan. Valituksen on kuitenkin vankeinhoitohallitus pidättänyt ja tätä nyt esittämättä oikeusministerille. Tämän johdosta on Enne jättänyt eduskunnan oikeusasiamiehelle kirjelmän jonka loppupuoli kuuluu:

"Sain hetkisen tarkastaa palautettua valituskirjelmääni, jossa esiintyy herra Arvelon viittaamia kohtia, jotka luultavasti sitten ovat "solvauksia". Haluan niistä lyhyesti mainita.

Olen käyttänyt etsivästä keskuspoliisista nimitystä ohrana. Tämä nimitys on kuitenkin jo aivan yleinen m.m. ranomalehdistössä (ei kommunistisessakin) käytetty ja kansan oikeustajuntaan tuota laitosta kuvaavana syntynyt nimi, jota lisäksi sen laitoksen henkilökuntakin käytti omasta laitoksestaan ollessani siellä pidätettynä. Olen seurannut siis vain yleistä vakiintunutta käytäntöä.

Se, että nimitän Tammisaaren pakkotyölaitosta johtoa typeräksi, on herra Arvelon mielestä solvaus. Millä muulla nimellä voi moista toimenpidettä, hyväksytöksen vangin rangaistuskarkoitusta nimittää. Valituksessani oli tarkasti perusteltu toimenpiteen typeryys.

Valituksessani selostan, miten mainitussa laitoksessa vankeja piinataan, kuten herra Oikeusasiamies käynnillään siellä viime keväänä varmasti totesi ja sanon laitosta inkvisitiooni-laitokseksi. Tämän sanan ja sanat: "piinataan", "kidutetaan" merkitsee herra Arvelo solvaukseksi viranomaisia kohtaan. Kun minä juuri vaadin Oikeusministeriöltä tutkimaan eikö asia ole näin tuossa laitoksessa, niin pyytäisin, että herra Arvelo yhtenä jutun vastaajista etukäteen sanoo vaatimukseni solvaukseksi ja estää kirjelmän perille menon.

Solvaukseksi katsoo herra Arvelo myöskin sen, että ohrana-nimitystä käyttäen kerron ja todistan tuon laitoksen sekaantuvan vankeinhoitoasioihin valvomalla m.m. meidän siirtoamme ja suorittamalla poliittisten vankien kirjevaihdon sensuroimisen.

Tässä lyhyet viittaukset ja selitykset niihin syihin, joiden nojalla valitukseni todennäköisesti on pidätetty.

Anonkin, että herra Oikeusasiamies ryhtyy pikaisiin toimenpiteisiin, että kirjelmäni oikeusministeriössä asiallisesti käsitellään.

Samalla anon, että herra Oikeusasiamies ryhtyy toimenpiteisiin niitä 5 poliittista vankia kohdanneen aiheettoman karkoituksen peruuttamiseksi, ja asianomaisten, lainvastaisten karkoitusten aiheuttaneiden viranomaisten syytteeseen asettamiseksi virkavirheestä,

sekä asianmukaisen ojennuksen antamiseksi vankeinhoidon ylijohtajalle A P. Arvelolle vangin valituskirjelmän aiheettomasta pidätyksestä."

PILVENPIIRTÄJÄHANKE HELSINKIIN

Kysymys pilvenpiirtäjän rakentamisesta P. Esplanadin ja Keskuskatujen kulmaukseen tulee lähiaikoina ratkaistavaksi. Paikalla oleva kivitalo tulee revittäväksi. Pilvenpiirtäjän piirustukset ovat jo valmiit, joiden mukaan rakennus tulisi käsittämään 16 kerrosta. Kun nykyisin vallitseva kireä rahatilanne tekisi mahdottomaksi rakentamiseen tarvittavan pääoman hankkimisen Suomesta, on tarkoitusta varten asianomaisten taholta hankittu lainaa Englannista ja Ruotsista.

Kysymys siitä, tuleeko rakennus 8 vaiko 16 kerroksiseksi tulee kaupungin valtuustossa ratkaistavaksi. Jos pilvenpiirtäjä tulee hyväksytyksi on laskettu tämän rakennuskustannukset nousevan n. 25—30 milj. markkaan. Ruotsinmaalainen kapitalistiyhtymä joka on hankkinut yrityksen tarvittavan lainan omistaa Ruotsissa useita elokuvateattereita sekä omaa filmauskaupungin.

Pilvenpiirtäjähankkeen takana on Kino-Palats elokuvateatteri, jonka osakepääoma on Suomi-Filmi-nimisen yhtiön käsissä.

VILSKMANNIN KONKURSSI

Varoja 86,831 mk., velkoja noin 2 1/2 milj. markkaa

V.k. 22 p. tapahtui Helsingin raastuvanoikeudessa velkojain kuulustelu varatoum. M. Vilskmannin konkurssipesässä. Siinä yhteydessä esiintyi rahatoimikamari esittäen kiinteän vaatimuksen 73,000 mk., sekä, mikäli kaupunki joutuu peittämään Vilskmannin kavallukset, vielä toisen 1,902,427:80 suuruisen vaatimuksen. Vilskmannin vaimo esitti vaatimuksen pesäerohakemukseen.

Pesä osoitti selvityksen mukaan varoja 86,831 mk. ja velkoja yhteensä 2,447,860 mk. Esiinhuuto määrättiin tapahtuvaksi tulevan tammik. 23 p:nä ja toimii pesän selvitysmiehenä rahatoimikamarin pyynnöstä varat. T. Törnblom.

OPETUS LAPISSA

Joku aika sitten mainittiin, että Lapin väestöä varten valmistellaan koulukirjoja. Nyt ilmoitetaan, että on luovuttu suunnitelmasta, jonka mukaan laadittaisiin lapinkielisiä rinnakkaiskirjoja varustettu aapis-lukukirja. Sensijaan on tarkoitus sopivammaksi suunniteltu erikoinen lapinkielinen aapis-lukukirja ja sen täydennykseksi laajempi suomenkielinen aapis-lukukirja, joissa olisi ainakin osaksi samoja lukukappaleita. Kummankin kirjan asiallinen sisällys olisi valittava Lapin lasten mielipiirin alalta, joten siis lapset kirjoja lukiessaan saisivat liikkua heitä lähellä olevissa oloissa ja tapauksissa.

Lapinkielisessä kirjassa tullee käytettäväksi Tunturilapin murre ja Norjassa vakiintunut oikeinkirjoitus.

Akuuttiset eli kiihkeät taudit

T:ri JOHN KOSKI

(Jatkoa n:oon 261).

Jos akuuttisessa taudintilassa ruumiin lämpömäärä pysyväisesti osoittautuu alapuolelle normaalin, on sairaan tila paljon arveluttavampi kuin kuumeen ilmaantuessa. Tämmöisissä tapauksissa tulee erittäin huolellisesti valita hoitotapoja ja taudin kulkua tulee hyvin tarkasti seurata. On välttämättömästi huomioon otettava, ettei minkäänlaista ulkonaista lämmönkiihoitustapaa käytetä, joka ajaa vilunväreitä (kylmyyttä) sisällepäin ruumiissa.

Tavallisia sauna ja hiostuskylpyjä ja kuumia kääreitä on vältettävä, sillä niillä on se ominaisuus että ne kiihoittavat verenkiertoa ainoastaan ihon pinnalla ja siten voivat ajaa kylmyyden sisälle. Kylmät, märät lämmittävät kääreet ja kylmä, kokoruumista lämmittävä lakanakääre on erittäin sopiva. Kuumilla juomilla on erinomaisen hyvä vaikutus. Hierontaa voidaan sairaalle antaa, jos ei hänen ihonsa ole kovin arka. Etenkin selkä ja selkäranganjuuri kahden puolen on hyvin hierottava. Sairasvoimistelulilkkeitä, jotka kohdistuvat selkärankaan tulee käyttää. (Huom. Samoin myöskin kuumesairaalle voidaan käyttää selkärankaan kohdistuvia sairasvoimisteluliikkeitä.) Huom. Tulee aina muistaa että kovaa hieromista ei saa antaa tämmöisille sairaille, vaan hieromisen tulee olla kohtalaisen keveää; ei myöskään saa käyttää niin voimakasta sairasvoimistelua että se koskee potilaaseen. Näitä toimitettaessa tulee ainoastaan yksi ruumiin osa kerrallaan paljastaa ja muut osat täytyy pitää hyvin peitettynä. Sairaan ihoa voidaan hangata kevyesti lämpimillä käsillä siinä tapauksessa jos ei hieromista osata antaa. Jos auringonkylpyjä voidaan antaa potilaalle niin on se aivan erinomaista. Kuumilla vesipulloilla voidaan pitää vuode lämpimänä.

On huomioon otettava että kuume on tavallisesti kaikkein ensimäinen akuuttisen sairauden ilmenemismuoto ja jos se tässä esitetyllä tavalla alusta alkaen hoidetaan, niin ei se pääse kehittymään vaarallisemmaksi, kuten keuhkokuumeeksi, aivokuumeeksi, suolistokuumeeksi, rokkotaudeiksi y.m.s. tarttuviksi taudeiksi.

Yleinen ruumiillinen sappiotila kehittää ensimäisen taudinoireen ja se muuttuu siitä erilaisiksi ja erinimisiksi taudeiksi, perustuen siihen mitkä ruumiinosat ovat joutuneet heikompaan tilaan, minkälaisia vierasaineita (myrkkyaineita) ruumiisen on kerääntynyt ja erittäinkin minkälaisia parannustapoja käytetään.

Jos esim. keuhkot ovat syystä tai toisesta heikossa tilassa, niin keskittyy kuume pääasiallisesti sinne ja tauti muuttuu keuhkokuumeeksi; jos taas aivostossa on ollut huono verenkierto niin sinne ovat silloin keskittyneet ruumiissa piilevät vierasainet ja tauti kehittyy aivokuumeeksi; taikka jos ruuansulatuselimet ovat tavalla tai toisella olleet epäkunnossa, niin kehittyy tauti silloin suolistokuumeeksi tai lavantaudiksi; jos kurkkurauhaset ovat tulehtuneet, niin ilmenee se kurkkumätänä. Siis tauti aina käyttää ruumiin heikompaa kohtaa ulostustienä.

(Jatkuu).

Kuuman ilmaston kotieläimistä

Kun Suomea pidetään sellaisena vilunarkana maana, jossa ei melkein mikään menesty, olin halukas tutustuman myös lämpöisempien seutujen eläinkuntaan, ja erikoisesti juuri karjanhoitoon. Siellähän, paratiisillisen lämpöisissä oloissa luulisi lehmän lypsyvän ainakin 40 litraa taikka koko saavillisen kerrallaan, ja maito tietysti olisi kuten paksua, keltaista kermaa.

Mutta kun pääsin Mesopotamiaan, en nähnyt yhtään ainoata lehmää puhumattakaan satapäisistä karjalaumoista. Kyllä niitä kuulutaan sielläkin kasvatettavan, mutta minun matkani varrelle ei sattunut kuin kameeleja ja lampaita. Niitä kumpiakaan en nähnyt lypsettävän, enkä maitoa muutenkaan nähnyt koko jokilaaksossa, joten voimme siis jättää sikäläisen maitotalouden huomioonottamatta.

Eikä lehmä siellä erämaassa menestyisikään. Aavikon kuiva hiekka kasvattaa kuivan ruohon, joka ei heruta maitoa, vaan antaa sitkeät lihakset nopeaan kävelyyn otolliset. Mutta kun lehmä on luonnostaan rauhallinen eläin ja hidas kävelemään, ei se sovellu ollenkaan erämaan luontoon.

Kameelilaumoja sitävastoin näimme siellä tiheässä — — tarkoitan suhteellisen tiheässä, sillä saatoimme ajaa 75 kilometrin nopeudella tuntikausia näkemättä mitään, mutta sitten ilmestyi äkisti hiekasta eteemme satapäinen kameelilauma, ja matkaajasta tuntui, että erämaa on melko tiheästi asutettu.

En tiedä, kuka nämä kameelilaumat omisti, sillä mitään asutusta emme lähistöllä nähneet mitään paimenta ei niillä ollut, ja sinne ne häipyivät taas aavikon autereeseen. Lienevät siellä kulkenet aina Babylonin ajoista saakka. Mutta missä arabialaisen savimaja vain kohosi näköpiiriin, siellä kaitttiin myös karja tarkkaan. Aluksi ihmettelin, miksi kameelit seisoskelivat aivan rakennusten nurkissa, mutta sitte huomasin, että niiden etujalat olivat polvien kohdalta sidotut nuoralla miltei yhteen, joten ne eivät päässeet kulkemaan. Helppo, joskaan ei erikoisemman eläinystävällinen tapa pitää karjaa aidattomalla laitumella, ja jota muuten olen nähnyt muutamin paikoin Suomessakin harrastettavan.

Intiassa tapasin taas lehmikarjaa — ei ainoastaan Gangesvirran tasangoilla vaan hienoston joukossa, suurkaupunkien kaduilla. Ne eivät olleetkaan mitään maantielehmiä, kuten meillä joita voi autoillakin ajella yli, vaan kunnoitettavaa rouvasväkeä, jota ei saanut häiritä. Onhan lehmä Intiassa pyhä eläin, oikeuskoinen hindu ei syö lehmänlihaa milloinkaan, ja synniksi katsotaan jo mennä vetelemään siitä maitoa. Siksipä maitokuppikin maksoi Delhissä 6 markkaa.

Siitä huolimatta Intiassa viljellään miljoonia lehmiä. Mutta mihin niitä sitten käytetään? — Vetojuhtina joku määrä, mutta vain pieni murtoprosentti pääluvusta, suurin osa herrastele laitumilla ja kaduilla kunnes korjataan talteen muihin tarkoituksiin.

Sillä hindujen uskonopin kirjoittaja, kieltäessään hinduilta naudanlihan syömisen, unohti, että nahkamarkkinatkin voisivat joskus parantua, eikä uskonopissa sanota mitään lehmän nahasta, vaan ainoastaan lihasta ja maidosta. Siksipä oikeauskoinen hindu kavahtaakin koskemasta lehmänlihaan, hän syöttää lehmää ja kunnioittaa sitä ystävänään, mutta kun se on päässyt täysi-ikäiseksi, tappaa hän sen uskonnollisin menoin, hautaa sen myös säädyllisesti — ja myy nahan eurooppalaisille, jotka tarvitsevat pohjanahkaa ja pieksunvartta.

Luulisi muuten, että hevosennahka olisi markkinoilla ainakin yhtä kysytty kuin lehmännahka, mutta pääluvusta päättäen ei asia liene niin. Intiassa tapasi hevosia, huomattavasti — ja sangen huomattavasti vähemmin kuin lehmiä, esimerkiksi juuri vetojuhtina. Mutta mietittyäni asiaa pitkään ja harkiten, luulin keksineeni ratkaisun tällekin ilmiölle. Hindu on näet hidas ja ajattelevainen luonteeltaan — kuten on lehmäkin —, jotavastoin hevonen saattaa joskus tulla raisulle päälle. Sen takia kelpaa lehmä paremmin vetojuhdaksi kuin hevonen. Eihän Intiassa kiirettä ole.

Etelän luonto on kuitenkin niin rikas, että siellä on vara valitakin. Pohjois-Intiassa, Belutshistanin rajoilla, tapaa kenties runsaimman lajisekoituksen eläimiä, joita käytetään ihmisen palvelukseen etupäässä juuri vetoeläiminä. Siellä saattaa yhdellä katuaukeamalla samalla kertaa nähdä välttämättömien autojen lisäksi aasin muulin, hevosen, lehmän härän ja kameelin valjastettuna vetämään joko keveitä kiesejä tai nelipyöräisiä kuormavankkureja, aina kunkin maun ja valinnan mukaan. Siellä eivät autot ole ottaneet ylivaltaa, kuten useimmissa Intian suurkaupungeissa, vaan eurooppalaistunut Intia ja puolivilli vuoristo ottelevat vielä ylivallasta.

Takaintiassa kotieläinten lajirunsaus vähenee, ei suinkaan luonnon köyhyyden, vaan valtavamman tekijän, elefantin takia. Sillä eihän ole juhtaa, joka voimissa vetäisi elefantille vertoja, se hallitsee sikäläisiä rahtimarkkinoita. Traditsioni ei salli elefanttia valjastettavan vankkurien eteen, paljon jalompaa on istua sen selkään rakennetussa tornissa. Vain metsätöissä, viidakossa, jossa kulkutilat ovat ahtaat, lyödään rautaketjuiset kahleet elefantillekin, ja silloin näyttää syvä vako metsäpolulla norsun kulkeman tien.

Mutta oikeastaanhan oli tarkoitukseni puhua karjataloudesta — nimittäin nautakarjataloudesta. — En tiedä, johtuuko se synnynnäisestä laiskuudesta tai olojen kehittymättömyydestä, ettei Intiassa ole kiinnitetty suurempaa huomiota maito- ja voitalouteen. Sillä sikäläisillä luonnonantimilla varustettu maa voisi tuottaa voita kymmenen kertaa sen kuin koko Eurooppa tarvitsee, mutta tietääkseni ei sieltä viedä yhtään dritteliä ulos. — Onneksi pohjoismaalaisille ja muille vointuottajille. Eikä siinä suhteessa tarvitse pelätä kilpailua minkään päiväntasaajan seudun maan puolelta, ne tuskin kykenevät tuottamaan itselleenkään. Siellä riittää ravinnoksi riisi ja öljy.

Mutta Australia on karjatalouden alalla jo tärkeä tekijä maailmanmarkkinoilla, sen tuotanto hipoo korkeimpia saavutuksia ja yhä edelleen yritetään. Ja toistaiseksi siellä on vielä rajattomat mahdollisuudet. Mutta sielläkin eläääkin valkoinen asujamisto, tavoitaan ja sisultaan toisenlainen kuin tropiikin värilliset alkuasukkaat, ja sitäpaitsi se kuuluu jo oikeastaan lauhkeaan vyöhykkeeseen eikä kuulu enää tämän kirjoituksen puitteisiin.

S. W. P.

SIISTIÄ HUONEITA

644 Lagauchetiere St., Montreal.

U. Eloranta

PARTURI SAMASSA TALOSSA

(Tr.)

Loisto Käsilaukku Phonographeja

Yllä on kuva Columbian Käsilaukku Phonographista. Muutamat liikkeet ilmottavat tätä Phonographia $75.00 hinnalla, mutta Vapauden liike myy sitä suoralla $65.00 hinnalla. Tämä Phonographi soittaa erittäin kauniisti, on sirotekoinen ja kestävä. Suomeen menijäin esim. on edullista ostaa tällaisen soittovehkeen itselleen.

Kuvassa olevia Phonographeja myydään Vapauden pääkonttorissa, sekä Vapauden Montrealin konttorissa, 1196 St. Antoine St., Montreal, Que.

Vapauden lukuisat asiamiehet niinikään levittävät näitä ja monia muita Vapauden myymiä Columbia Phonographeja.

Tehkää postitilauksenne nimellä ja osotteella:

VAPAUS,

Box 69, Sudbury, Ont.

SUOMALAINEN HÖYRYSAUNA

Avoinna joka arkipäivä kello 1 päivällä kello 12 yöllä.
Lauantaisin kello 10 aamulla kello 12 yöllä.
770 AGUEDUCT STREET MONTREAL, QUEBEC

Montrealin Suomalaiset Huomatkaa!

Ensi kerran Montrealissa on suomalaisten hallussa tilava ja valoisa Pallo- ja Billiard-sali. Tupakkaa, virvokkeita ja makeisia saatavana. Kaikkea parturialaan kuuluvaa työtä tehdään ammattitaitoisesti ja huolellisesti samassa paikassa. — KOPONEN ja JOKINEN, 963 Notre Dame St. W. (Vastp. punaista asemaa) (Tr.

THE BORDEN CO. LTD.
140 St. Paul St. West,
Dept. A, Montreal

Olkaa hyvä ja lähettäkää minulle vapaasti St. Charles keitto-ohjekirja

NAME........................

ADDRESS........................

62

Lähettäkää tämä kuponki saadaksenne tämän arvokkaan keitto-ohjekirjan. Useita luonnollisella väreillä kuvitettuja ohjeita. Löydätte siitä ohjeet kermasille sopille ja kastikkeille, maukkaille leiville, houkutteleville salaateille, maukkaille päällyruuille sekä kändeille. Kaikki nämä ovat ravinnollisempia valmistettuna St. Charles maidon kanssa, joka on kaksinkertaisesti rikasta.

Borden's
ST. CHARLES
UNSWEETENED
MILK

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat. Yksityisiltä ilmottajilta 3 senttiä sana, ... joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletttuna koko päivän.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUPAKKA- ja Makeis-kauppa 20 Elm St., Sudbury, Ontario. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

E. KAUHASEN RAATALILIIKE. Suosittelaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula. Phone 276, Box 118.

TORONTO, ONT.

CARL SUNDHOLM, KELLOSEPPÄ. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osotteella: 246 Queen St. W. Puhelin Adelaide 6856. Toronto.

KALUSTETTUJA HUONEITA, 24 Robinson St. (Queen St. ja Bathurstin lähellä). Mrs. N. Johnson. (Ttr.L.

PURITY BAKERY SUOSITTELEE hyväksi tunnettua leipää ja leivoksia useita eri lajeja. — 448 Queen St., W., Toronto, Ont. Puhelin: Trinity 2806. O. Huhtala.

SUOMALAINEN NAISTEN PUKILIIKE 458 Queen St. W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala. (MT

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8326. Lakiasioita, asiakirjoja, pidetään tulkkina sekä muita alaan kuuluvia asioita.

MRS. KIVIKOSKI, OMPELULIIKE, suositellaan. 919 Inspector, Montreal, Que.

PORT ARTHUR, ONT.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

PARTURILIIKKEEMME SIJAITsee 295 Bay St., E. Suksi ja Wm. Suvanne.

Ducharmes Funeral Service (11-9)
Beech St. — Sudbury, Ont.
Kysykää toisilta palvelustamme.
Puhelin päivällä 392, yöllä 1226

KELLOSEPPÄ
A.Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

DR. K. J. WILLIAMS
LÄÄKÄRI JA KIRURGI
Huone 101, Mackey rakennus
SUDBURY, ONT.
Tunnit: 9-10 ap. 2-4 ip. 7-8.30 ip.
—Puhelin 906— (353

MYYTÄVÄNÄ

Buick 7 hengen sedan auto ensiluokan ajokunnossa. Autolla ajettu 12,000 mailia. Lähempiä tietoja antaa:
P. A. COMTOIS
(Star Store) Sudbury

Kiitoslause

Lausumme vilpittömästi kiitoksemme Timminsin tovereille kun tulitte niin suurilukuisena yllättämään hääpäivämme muistoksi lokak. 16 p. 1929. Kiitos kallisarvoisista lahjoista, sekä kauniista pöydästä syömisineen ja juomisineen. Sä raatajille hetkeks riemua, Sä Suonen muisto on. Kiitos lahjoittajille ja alkuun panijoille. Säilyköön toveruutemme.

Hanna ja Ivar Tynjälä.
Timmins, Ont.

Sudbury

Tärkeä tiedonanto Sudburyn suomalaisen osaston jäsenille

Kaikki osaston kokoukseen tänään kello 11 illalla

Täten kutsutaan kaikki Canadan Suom. Järjestön Sudburyn osasto 16:sta jäsenet osaston ylimääräiseen kokoukseen, joka pidetään tänään, torstaina, kello 11 i.p. Kokouksen myöhäinen alkamisaika johtuu siitä, että Liberty-haalilla on tänä iltana vallankumousjuhla, eikä kokousta toiselta puolen voida siirtää toiseen päivään. Kokouksessa tulee järjestömme puheenjohtaja, toveri Ahlqvist, selostamaan järjestössä syntynyttä kriisitilannetta.

Jokaisen jäsenen, kenelle suomalaisen järjestön paras on jostakin arvosta, on saavuttava tähän kokoukseen. Siis jokainen olkoon paikalla Liberty-haalilla kello 11 illalla. Jäsenkortit oltava mukana.

Työläiset! Rientäkää vallankumousjuhliin tänä iltana!

Venäjän vallankumouksen kaksitoistavuotisjuhlat ovat tänä iltana Liberty-haalilla ja ukrainalaisella temppelillä, alkaen kello 8.

Ohjelmaan sisältyy puheita, tervehdyksiä eri työväenjärjestöiltä, orkesterisoittoa suomalaisen järjestön orkesterilta sekä ukrainalaiselta mandoliiniorkesterilta, tansseja, kuvaelma, j.n.e.

Jokainen sudburylainen työläinen luonnollisestikin rientää tähän ainutlaatuiseen tilaisuuteen.

PUOLUEJÄSENISTÖN KOKOUS PERJANTAINA

Jokaisen puoluejäsenen on pidettävä mielessään, että Sudburyn kaupunkialueen puoluejäsenistön yhteinen kokous pidetään huomenna, perjantaina, kello 8 illalla, Liberty-haalin ravintolahuoneessa.

Ellisessä lehdessä ilmoitimme tämän kokouksen pidettäväksi ukrainalaisella haalilla. Tämä ei kuitenkaan ole mahdollista, sillä mainittu haali on ylösotettu.

YLEISIÄ UUTISIA

Maanteiden rakentaminen jää maakunnille

Ottawa, marrask. 4. — Terveys- ja eläkeministeri Dr. J. H. King, on antanut ymmärtää, että liittohallituksella ei ole aikomus kuluttaa enempi rahoja Canadan teiden rakentamiseen. King sanoi, että vaikkakin liittohallitus on luvannut avustaa British Columbiaa tien rakentamisessa määrätyn alueen läpi, niin ei se merkitse yleisesti maanteiden rakentamisen avustamista.

Maakuntain ja liittohallituksen välisissä neuvotteluissa 1927 hyväksyttiin ajatus, että maakuntain on hankittava itse enempi sellaisia tuloja, jotka se käyttää teiden rakentamiseen ja muihin samanlaisiin tarkoituksiin. Tiet ovat Canadan perustuslain mukaan puhtaasti maakunnallisia kysymyksiä. Liittohallitus on aikoinaan myöntänyt teitä varten $20,000,000:n rahaston, joka on nyt loppuun käytetty ja on tämän rahaston käyttäminen jakautunut viime 10 vuoden ajalle. Hallitus ei aijo myöntää uutta rahastoa, joten teiden rakentaminen jää tästä lähtien maakunnallisesti hoidettavaksi.

Eskimot avustaneet MacAlpine-joukkuetta

FORT SIMSON, N. W. T., marrask. 5. — MacAlpine-joukkue, joka eksyi viime syyskuun 8 p., pääsi Cambridge Bayhin t.k. 3 p. Joukkue eksyi lumimyrskyssä, lähdettyään Beverleyjärveltä. Heidän kompassinsa joutui epäkuntoon, ja joutuivat he kulkeutumaan yli Queen Maud-salmen Victoria-saarelle, joka on pohjoisen jäämeren alueella. He ovat eläneet eskimoiden avustamana ja eskimot ohjasivat heidät Cambridge Bayhin, josta he onnistuivat pääsemään radioyhteyteen muun maailman kanssa.

Amerikalainen lähetystö Moskovaan vallankumousjuhlaan

24-jäseninen joukkue saapunut Leningradiin

LENINGRAD, mararsk. 6. — Lähetystö, joka käsittää 24 Yhdysvaltain työväenjärjestöjen edustajaa, joukossa useita naisia, saapui eilen Leningradiin. Lähetystö tulee ottamaan osaa vallankumouksen 12:sta vuosijuhlaan Moskovassa. Retkikunta tulee viipymään Neuvostoliitossa pari kuukautta.

Onko totta

että vain 1/10 Kanadan suomalaisista hallitsee suullisesti ja kirjallisesti englannin kielen? — Oma syy, jos niin on! Niin kovapäistä suomalaista ei olekaan Kanadassa, jolle emme voisi opettaa kirjeellisesti laajaa englannin kurssiamme vuotta pikemmin ja esperantoa muutamissa kuukausissa. Lähettäkää osoitteenne ja 10c, niin pidämme huolen lopusta.

Suomen Kieliopisto,
Terijoki, Finland.
(12-26)

Kun te tulette

Sudburyyn, tulkaa 75 Louis Street, jossa saatte ensiluokan huoneita sekä ruokaa. (264)

J. Simonen,

J. JARVIS,
ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers
Puhelin 2189. — P. O. Box 1181
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia, y. m.
Kiinteimistölainoja
Vaadittaissa tavattavana iltasin.

MYYTÄVÄNÄ

Vähän käytetty kolmen huoneen kalusto halvalla. Myydään paikkakunnalta poismuuton tähden. Lähempiä tietoja saa (TTL

Matti Ahon Parturiliikkeestä
7 Durham St., Sudbury, Ont.

PALLOHUONE
—ja—
Matkailijakoti
961—963 St. Antoine St., Montreal, Que.
NISULA ja MATTILA, omist. (Tr.

Ilmotus

Asuntoja saatavana.
Palveluspaikkoja tytöille välitetään.
524 Richmond St., W.,
Toronto 2, Ont.
Puhelin: Adelaide 0937.
(11-7)

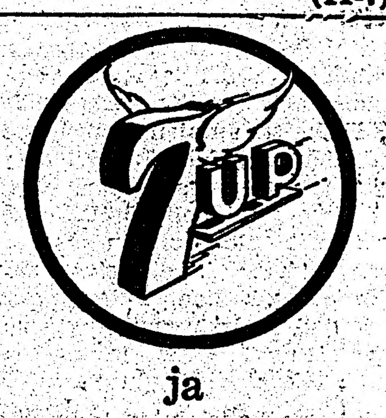

ja

Howdy

Ainoa valmistaja Sudburyn piirissä.

Star Bottling Works
Box 1028 - Phone 946
Sudbury, Ont.

Suomalainen
Naisparturi ja Kähertäjä
Pyydämme sulkeutua arv. yleisön suosioon hyvällä työllä ja kohteliaisuudella. Kauneushoitoa myös.
ELSA GLADE
ja
KERTTU REUNANEN
279 Queen St., W., Toronto, Ont.

HIEROJA

Huugo Seppälä
Antaa hierontaa Alavon saunalla joka arkipäivä
9—11 ap. 2—9 ip.
Tulee kotia myöskin pyydettäessä.
341 Antwerp St. Puhelin 1954
Sudbury, Ont.
(TL)

Suomalainen liike välittää teille
Parasta Kolia
Puhelin: Trinity 0386 J
33 Robinson Street,
ALANKO COAL
Toronto, Ont.

HUOM.! Sudburylaiset! HUOM.!

"Närkkeläiset"

Neljässä näytöksessä

— esitetään —

LIBERTY HAALIN NÄYTTÄMÖLLÄ

Ensi Lauantaina 9 ja Maanantaina 11 pnä

Henkilöt:	Esittäjät:
SVEN JOHNSON, rikas lautamies	Lennart Hjorth
SVEN, hänen poikansa	Arvi Lahti
KATRIN, rikas leski	Olga Asiala
OLLI, ylioppilas } edellisen pojat	Mauno Passi
LASSI } edellisen pojat	Robert Grönval
STIINA, palvelustyttö	Hellen Hjorth
STOOL, ruukinpatruuna	Hugo Niittynen
SELMA, hänen tyttärensä	Kaarina Heinonen
MANSELLI BOM, kotiopettajatar	Tyyne Tenhunen
INKERI, paimentyttö	Impi Ruohonen
OSTING, entinen sotamies	— — —
Kirkonvartija ja pelimanni	Hjalmar Hamari
PALVELIJA	— — —

Kansaa.

Näytelmään sisältyy kauniit laulut ja tanssit. Säestää V. Tikkanen.

Esitys aloitetaan täsmälleen 8.30

LIPUT istumaan 50 senttiä, seisomaan 40 senttiä.

OSUUSRUOKALA

Työläisille sopiva paikka ruokailla aterioittain ja päivittäin. Suosittelemme yleisön käytettäväksi.
SUOMALAINEN POIKATALO
Box 91, Creighton Mine, Ont.

SUDBURYN YMPÄRISTÖN SUOMALAISET HUOMATKAA!

Tarvittaessanne uutta pukua, kääntykää puoleemme, sillä meillä on suuri valikoima kankaita, joista voitte valita itsellenne mieluisan värin. Puvut sekä palttoot tehdään teidän oman mallinne mukaan.

Meillä on 18 unssin Indigo sinistä kangasta, josta tehdään $35.00 puku. Kaikista kankaista annetaan 10 prosentin alennus yhden kuukauden ajan. Kaikki työ sekä tarpeet täydellisesti taataan. — Puhdistus ja silitys tehdään huolellisesti ja nopeaan. (11-24

Toveruudella
NORTHERN TAILORS
OSKAR KOIVULA, Liikkeenhoitaja
DURHAM STREET — SUDBURY, ONT.

NORTHERN COAL & WOOD CO.,

KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA

202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.
VARASTOPAIKKA — LORNE STREET — PUHELIN 86.

SUURI JOULU HUVIMATKA SUOMEEN MONTREALISTA MARRASKUUN 22 PAIVANA 1929, LONTOON KAUTTA CUNARD LINJAN KUULUISALLA "ASCANIA" LAIVALLA, MINKA MATKAN HYVIN TUNNETTU MATKAJOHTAJA

MR. EINAR LINDBLAD

HENKILOKOHTAISESTI TULEE JOHTAMAAN

10053 Jasper Ave. EDMONTON
100 Pinder Block SASKATOON
401 Lancaster Bldg. CALGARY
270 Main St. WINNIPEG, Man.
36 Wellington St. W. TORONTO, Ont.
227 St. Sacrament St. MONTREAL, Que.

Käyttäkää hyväksenne tämä erinomainen tilaisuus matkustaa kotiin Suomeen muiden suomalaisten ja suomenkielisen, pätevän matkajohtajan seurassa.

Matkustamalla Montrealista on Teillä Canadassa lyhyt rautatiematka ja kahden päivän laivamatka luonnonihanalla St. Lawrence joella.

Matkalla olette tilaisuudessa nähdä Lontoon ja saavutte hyvissä ajoissa kotiin Jouluksi.

Kolmannen luokan menomatka Montrealista Helsinkiin y.m. maksaa $106.50, meno—ja paluumatka $180. Turisti kolmannen Cabin luokan menomatka maksaa $121.50, meno—ja paluumatka $202.50.

Järjestäkää siten että Mr. Lindblad tuo Suomesta mukaansa sukulaisenne tahi ystävänne, jotka haluavat tulla Canadaan. Lähempiä tietoja varten kirjoittakaa suomeksi osoitteella,

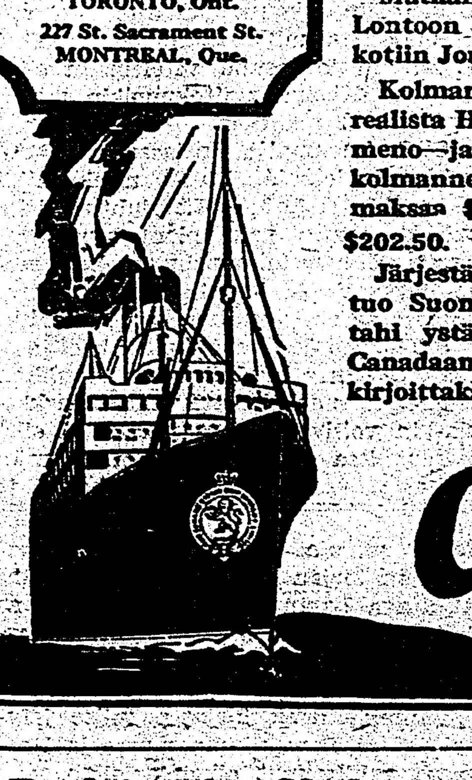

Finnish Department

Cunard LINE

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi?

Tämä julkaisu pyytää Teitä käyttämään NESTLÉ'S Kannutettua Maitoa

—siksi että se on arvoltaan samaa kuin teidän kotimaassanne käyttämä "Viking Milk Maid" sekä muut Nestle'sin tuotteet joita käytitte.

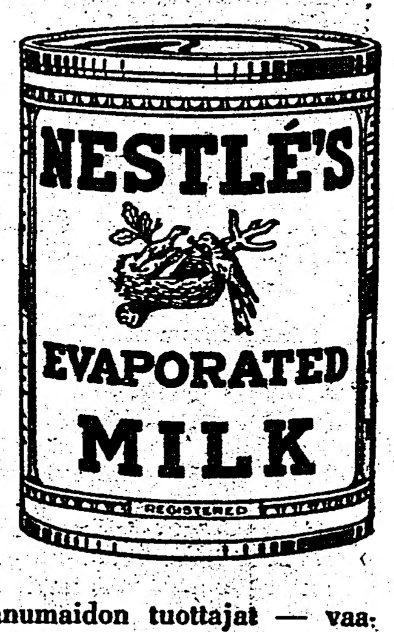

Nestle's on maailman suurimmat kannumaidon tuottajat — vaatikaa Nestle's halutessanne kotimaanne veroista — älkää hyväksykö muuta lajia.

SAUNA

Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

Timmins, Ont., ilmoituksia

JUOKAA

Lemon and Orange Smash, Goldfield Pale Dry Ginger Ale, y.m. hyviksi tunnettuja pehmeitä juomia.
Tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella.
ORANGE SMASH BOTTLING WORKS
Box 1749, 61 Birch St., N., Timmins, Ont.—Telef 646 J.—K. A. Merikallio

Alex Koskelan Sauna
Avoinna 4 kertaa viikossa: Keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina.
Puhelin 696W.
75 REA ST. N. TIMMINS

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Timminsin Suomalainen Poikatalo
valmistaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Järjestyneet voivat jäsenyyteen liittyä.
Box 520
59 Balsam St. Timmins, Ont.

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

THE FINNISH BAKERY
Valmistaa leipää ja leivoksia. Tarjoaa yleisön käytettäväksi. Ulkolähetykset toimitaan täsmällisesti.
THE FINNISH BAKERY,
Box 229 — M. Raitanen, omistaja — Kirkland Lake, Ont.

Robert Lindforsin SAUNA
Avoinna: Keskiviikkona ja perjantaina kello 1 päivällä kello 11 illalla. — Lauantaina kello 1 päivällä kello 6 sunnuntaiaamuun.
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

MAITOLIIKE

Suosittelen yleisön käytettäväksi. Maito maukasta ja puhdasta. Kotiin ajo päivittäin.
A. Serenius
Box 727,
Kirkland Lake, Ontario

PALLOHAALI
ja
PARTURI
LINDFORSIN SAUNAN yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr)
AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake, Ont

Parturi

Liikkeeni sijaitsee nykyisin Heinon pallohaalin yhteydessä. Teen parhaani, palvellessani yleisöä kaikessa parturinalaan kuuluvassa työssä.
Tiho Ermischoff
KIRKLAND LAKE, ONT.

The Readers of the Vapaus

Patronize only those concerns that advertise in the Vapaus and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.

We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the Vapaus advertisers.